

Agenda – Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 1 – Y Senedd **Gareth Williams**
Dyddiad: Dydd Llun, 22 Hydref 2018 Clerc y Pwyllgor
Amser: 14.30 0300 200 6362
SeneddMCD@cynulliad.cymru

- 1 **Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datganiadau o fuddiant**

- 2 **Offerynnau nad ydynt yn cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 na 21.3 ond sydd â goblygiadau o ganlyniad i ymadawiad y DU â'r UE**
14.30
Offerynnau'r Penderfyniad Negyddol
  - 2.1 **SL(5)259 – Gorchymyn Iechyd Planhigion (Cymru) 2018**
(Tudalennau 1 – 2)
CLA(5)–26–18 – Papur 1 – Adroddiad

- 3 **Datganiad Ysgrifenedig gan Lywodraeth Cymru: Hygyrchedd Cyfraith Cymru**
14.35–14.40 (Tudalennau 3 – 5)
CLA(5)–26–18 – Papur 2 – Datganiad Ysgrifenedig

- 4 **SL(5)257 – Rheoliadau Meysydd Tref a Phentref (Datganiadau Perchnogion Tir) (Cymru) 2018 – Gohebiaeth**
14.40–14.45 (Tudalennau 6 – 9)
CLA(5)–26–18 – Papur 3 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig, 9 Hydref 2018
CLA(5)–26–18 – Papur 4 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig, 17 Hydref 2018

5 Papur(au) i'w nodi

14.45–14.50

5.1 Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg ynghylch Cod Trefniadaeth Ysgolion

(Tudalennau 10 – 18)

CLA(5)–26–18 – Papur 5 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, 11 Hydref 2018

5.2 Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg ynghylch SL(5)239 – Rheoliadau Addysg (Benthyciadau i Fyfyryr) (Ad-dalu) (Diwygio) (Rhif 3) 2018

(Tudalennau 19 – 20)

CLA(5)–26–18 – Papur 6 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, 12 Hydref 2018

5.3 Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg SL(5)240 – Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyryr) (Cymru) (Diwygio) 2018

(Tudalennau 21 – 22)

CLA(5)–26–18 – Papur 7 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, 12 Hydref 2018

5.4 Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig ynghylch SL(5)248 – Rheoliadau Bwyd a Materion Gwledig (Dirymiadau Amrywiol) 2018

(Tudalen 23)

CLA(5)–26–18 – Papur 8 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig, 16 Hydref 2018

5.5 Newidiadau i'r Rheolau Sefydlog sy'n ymwneud â Gorchmynion yn y Cyfrin Gyngor adran 116C

(Tudalennau 24 – 27)

CLA(5)–26–18 – Papur 9 – Llythyr gan Arweinydd y Tŷ a'r Prif Chwip, 8 Hydref 2018

CLA(5)–26–18 – Papur 10 – Llythyr gan Arweinydd y Tŷ a'r Prif Chwip, 16 Hydref 2018

5.6 Llythyr gan y Gweinidog Plant, Pobl Hŷn a Gofal Cymdeithasol ynghylch y Bil Cyllido Gofal Plant (Cymru)

(Tudalennau 28 – 29)

CLA(5)-26-18 – Papur 11 – Llythyr gan y Gweinidog Plant, Pobl Hŷn a Gofal Cymdeithasol, 17 Hydref 2018

6 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

7 Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol: Bil Amaethyddiaeth

14.50–15.05

(Tudalennau 30 – 65)

CLA(5)-26-18 – Papur 12 – Papur Briffio Cyfreithiol

CLA(5)-26-18 – Papur 13 – Datganiad ysgrifenedig gan Lywodraeth Cymru

CLA(5)-26-18 – Papur 14 – Datganiad ar y cyd rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru

CLA(5)-26-18 – Papur 15 – Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol

CLA(5)-26-18 – Papur 16 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig

CLA(5)-26-18 – Papur 17 – Llythyr oddi wrth Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig

CLA(5)-26-18 – Papur 18 – Tŷ'r Arglwyddi, Pwyllgor Pwerau Dirprwyedig a Diwygio Rheoleiddio, 34ain Adroddiad Sesiwn 2017–19, Bil Amaethyddiaeth

8 Craffu ar reoliadau negyddol arfaethedig a wnaed o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 – diweddariad

15.05–15.10

(Tudalennau 66 – 68)

CLA(5)-26-18 – Papur 19 – Craffu ar offerynnau'r weithdrefn penderfyniad negyddol arfaethedig: proses

9 Llywodraethiant yn y DU ar ôl gadael yr Undeb Ewropeaidd – Cynhadledd y Llefaryddion – diweddariad

15.10–15.15

**10 Fforwm rhyngseneddol ar adael yr Undeb Ewropeaidd:
diweddariad ar amserlen y cyfarfod ar 25 Hydref**

15.15–15.20

11 Bil Uno

15.20–15.25

(Tudalennau 69 – 76)

CLA(5)–26–18 – Papur 20 – Papur briffio gan y Gwasanaeth Ymchwil

Cefndir a Diben

Mae'r Gorchymyn hwn yn disodli Gorchymyn Iechyd Planhigion (Cymru) 2006 (O.S. 2006/1643 (Cy. 158)) a Gorchymyn Iechyd Planhigion (*Phytophthora ramorum*) (Cymru) 2006 (O.S. 2006/1344 (Cy. 134)). Mae'n gweithredu deddfwriaeth yr Undeb Ewropeaidd ar iechyd planhigion o ran Cymru.

Cyflwyniad yw Rhan 1 ac mae'n cynnwys diffiniadau. Mae erthygl 2(5) yn darparu bod cyfeiriadau at offerynnau'r Undeb Ewropeaidd a restrir yn y ddarpariaeth honno i'w darllen fel cyfeiriadau at yr offerynnau hynny fel y'u diwygir o bryd i'w gilydd.

Mae Rhan 2 yn gymwys i blâu planhigion a deunydd perthnasol sy'n dod o wledydd y tu allan i'r Undeb Ewropeaidd, gan gynnwys deunydd perthnasol o drydydd gwledydd sy'n dod drwy ran arall o'r Undeb Ewropeaidd pan fo Gweinidogion Cymru wedi cytuno i gynnal gwiriadau penodol ar y deunydd hwnnw. Diffinnir "deunydd perthnasol" yn erthygl 2(1).

Mae Rhan 3 yn gymwys i blâu planhigion a deunydd perthnasol o'r Undeb Ewropeaidd (pa un a yw'n tarddu o'r Undeb Ewropeaidd neu o drydydd gwledydd). Mae erthyglau 18 i 20 yn gwahardd cyflwyno plâu planhigion a deunydd perthnasol penodol i Gymru o ran arall o'r Undeb Ewropeaidd ac yn cynnwys gwaharddiadau a chyfyngiadau ar symud plâu planhigion a deunydd perthnasol a gweithgareddau eraill yng Nghymru. Mae'n ofynnol i basbort planhigion fynd gyda deunydd perthnasol penodol pan fo'n cael ei symud o fewn Cymru neu'n cael ei draddodi i ran arall o'r UE.

Mae Rhan 4 yn gosod gofyniad ar fasnachwyr planhigion i fod yn gofrestredig o ran unrhyw weithgaredd y maent yn ymgymryd ag ef ac sy'n cael ei reoleiddio gan y Gorchymyn (erthyglau 25 i 28) ac yn gwneud darpariaeth i Weinidogion Cymru awdurdodi masnachwyr planhigion i ddyroddi pasbortau planhigion (erthygl 29).

Mae Rhan 5 yn cynnwys trefniadau arbennig sy'n llywodraethu deunydd perthnasol o'r Swistir.

Mae Rhan 6 yn cynnwys pwerau gorfodi cyffredinol a roddir i arolygwyr iechyd planhigion.

Mae Rhan 7 yn gosod gofynion ychwanegol mewn perthynas â rhywogaethau mochlysaidd penodol (tatws a thomatos).

Mae Rhan 8 yn gwneud darpariaeth i Weinidogion Cymru roi trwyddedau sy'n awdurdodi gweithgareddau a fyddai'n cael eu gwahardd gan y Gorchymyn hwn fel arall.

Mae Rhan 9 yn ei gwneud yn ofynnol hysbysu Gweinidogion Cymru neu arolygydd am blâu planhigion penodol sy'n bresennol neu yr amheuir eu bod yn bresennol yng Nghymru ac yn gwneud darpariaeth i arolygwyr ofyn am wybodaeth.

Mae Rhan 10 yn cynnwys troseddau o beidio â chydymffurfio â'r Gorchymyn ac â'r gofynion a osodir yn unol â'r Gorchymyn.

Mae Rhan 11 yn ymdrin â dirymiadau a darpariaethau trosiannol.

Y weithdrefn

Negyddol.

Materion technegol: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Y goblygiadau yn sgil gadael yr Undeb Ewropeaidd

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu rhwymedigaethau amrywiol yr UE mewn perthynas â chyfraith iechyd planhigion, felly bydd y Gorchymyn hwn yn rhan o gyfraith yr UE a gedwir ar ôl y diwrnod gadael.

Mae'r Cytundeb Rhynglywodraethol ar Fil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) a Sefydlu Fframweithiau Cyffredin yn nodi bod cyfraith iechyd planhigion yn faes polisi sy'n debygol o fod yn ddarostyngedig i reoliadau a wneir o dan Ddeddf yr UE (Ymadael) 2018. Felly, mae'r gyfraith sy'n dod o dan y Gorchymyn hwn yn debygol o fod yn faes o gyfraith yr UE sy'n cael ei rewi tra bod fframweithiau cyffredin yn cael eu rhoi ar waith.

Ymateb y Llywodraeth

Nid oes angen ymateb y llywodraeth.

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

16 Hydref 2018

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL Hygyrchedd Cyfraith Cymru
DYDDIAD 12 Hydref 2018
GAN Jeremy Miles AC, Cwnsler Cyffredinol Cymru

Rwy'n falch iawn o gyhoeddi cyfres o fentrau, rhai eisoes ar droed ac eraill ar fin cychwyn, i wneud cyfraith Cymru yn fwy hygyrch.

Y gyntaf ohonynt yw deddfwriaeth a fydd yn cynnwys gosod fframwaith ar gyfer ein gwaith, nawr ac yn y dyfodol, i wneud cyfraith Cymru yn fwy hygyrch. Rwy'n edrych ymlaen at gael cyflwyno Bil yn ddiweddarach eleni a fydd yn gosod Cymru ar drywydd newydd i ddatblygu codau cyfraith cynhwysfawr a threfnus - y rhan gyntaf o'r Deyrnas Unedig i gymryd y cam hwn.

Pwrpas Bil Deddfwriaeth (Cymru) yw gwneud cyfraith Cymru yn fwy hygyrch, clir a syml i'w defnyddio.

Bydd y Bil yn cynnig, ar gyfer pob tymor Cynulliad, bod rhaid i Weinidogion Cymru a'r Cwnsler Cyffredinol ddatblygu rhaglen o weithgarwch wedi'i chynllunio i wella hygyrchedd cyfraith Cymru. Mater i Weinidogion Cymru a'r Cwnsler Cyffredinol ar y pryd fydd union gynnwys y rhaglen. Fodd bynnag, bydd rhaid i bob rhaglen wneud darpariaeth i gydgrynhoi a chodeiddio cyfraith Cymru, cynnal cyfraith sydd wedi'i chodeiddio a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg yn y gyfraith ac mewn gweinyddiaeth gyhoeddus yn gyffredinol.

Rydw i hefyd am hysbysu'r Aelodau y bydd tacsonomeg ddrafft yn cyd-fynd â'r Bil, yn nodi'r pynciau y gellid trefnu Codau Cyfraith Cymru yn unol â hwy. Er bod y setliad datganoli yn cyfyngu'n sylweddol ar yr hyn y gallwn ei wneud, rydym wedi cael ein hysbrydoli gan awdurdodaethau eraill sy'n trefnu eu cyfraith yn y modd hwn. Rwy'n edrych ymlaen at weld yr Aelodau yn ystyried ein cynlluniau pan fyddant wedi cael eu cyhoeddi. Mae'r gwaith rydym ni'n ei wneud er budd defnyddwyr deddfwriaeth yn y pen draw, felly mae'n rhaid i ni sicrhau bod modd i'r defnyddwyr hynny weld y manteision yn ein cynigion.

Hefyd yn y Bil bydd darpariaethau ar ddehongli cyfraith Cymru, menter arall a fyddai'n gosod yr un sylfaen gyfreithiol i Gymru â'r Alban a Gogledd Iwerddon, sydd eisoes â deddfwriaeth o'r fath. Mae'r darpariaethau hyn, er yn dechnegol ac yn aml yn fanwl, yn

bwysig tu hwnt gan eu bod yn pennu sut mae'r ddeddfwriaeth yn gweithio. Mae'r rheolau hyn yn aros yn y cefndir, yn barod i gael eu defnyddio pan fydd unrhyw broblemau. Caiff y rhain eu pennu un waith, fel nad oes angen eu hailadrodd bob tro y byddwn yn deddfu.

Yn ogystal â'r Bil, bydd yr Aelodau am wybod ein bod yn gweithio ar brosiectau eraill a fydd yn y pen draw yn ffurfio rhan o'r rhaglen waith sy'n ofynnol gan y Bil. Rydym yn canolbwyntio'n bennaf yma ar gyhoeddi a hyrwyddo cyfraith Cymru yn well. Er ei bod yn ddyddiau cymharol gynnar o hyd yn ein hanes fel deddfwrfa a llywodraeth, mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi pasio 59 o Fesurau neu Ddeddfau ers 2007 ac mae Gweinidogion Cymru wedi gwneud tua 6,000 o offerynnau statudol ers 1999.

Rydym yn gweithio gyda'r Archifau Gwladol, sy'n gyfrifol am gyhoeddi cyfreithiau Cymru, i ddatblygu system fwy clir a hygyrch o gatedoreiddio cyfraith cyn ei chydgrynhoi yn y dyfodol. Bydd hyn yn ein galluogi i drefnu'r ddeddfwriaeth hon yn unol â'r cynnwys yn hytrach na phryd y cafodd ei gwneud - sy'n ffordd anghyfleus o weithio. Rydym yn bwriadu, felly, cyhoeddi ein deddfwriaeth mewn ffordd wahanol, a fydd yn ei gwneud yn haws dod o hyd iddi ac, yn y bôn, yn tynnu sylw at ei bodolaeth. Mae Offerynnau Statudol mor niferus ac yn cael eu gwneud mor aml nes ei bod yn anodd iawn cadw'n gyfoes. Nid oes cysylltiad clir rhwng yr offerynnau hyn a'r Deddfau sy'n arwain atynt. Bydd trefnu'r ddeddfwriaeth hon yn ôl pwnc, hyd yn oed os nad yw wedi'i hail-wneud eto ar ffurf wedi'i chydgrynhoi, yn gam sylweddol ymlaen – yn arbennig pan fo'r offerynnau'n gweithredu cyfraith Ewropeaidd,.

Rydym hefyd yn trafod â'r Archifau Gwladol ynghylch cymryd rôl amlycach yn y ffordd y mae cyfreithiau Cymru yn cael eu cyhoeddi. Cyfrifoldeb Argraffydd y Frenhines yw hyn, a thîm deddfwriaeth yr Archifau Gwladol sy'n cyflawni'r gwaith yn ymarferol. Gwnaed gwaith da ganddynt yn ddiweddar fel rhan o'u nod i gyhoeddi'r llyfr statud ar ei ffurf fwyaf cyfoes, sy'n gofyn am ymgorffori diwygiadau a wnaed gan ddeddfwriaeth ddilynol i ddeddfwriaeth sydd eisoes yn bodoli. Fodd bynnag, mae'r cynnydd hwn wedi'i gyfyngu'n bennaf i ddeddfwriaeth sylfaenol, a thestun Saesneg deddfwriaeth (sylfaenol) Cymru yn unig yn anffodus. Rydym ynghanol y broses o gytuno ar drefniadau newydd lle bydd y dasg o ddiweddarau deddfwriaeth Cymru - yn Gymraeg ac yn Saesneg - yn cael ei hysgwyddo gan Lywodraeth Cymru. Ein prif flaenoriaeth pan fyddwn yn gwneud hyn fydd mynd i'r afael â'r anghysonder sy'n bodoli ar hyn o bryd rhwng testun Cymraeg a Saesneg y gyfraith sy'n cael ei chyhoeddi. Ond fe fyddwn ni'n mynd ymhellach na hynny - fy nod yw sicrhau bod holl ddeddfwriaeth Cymru ar y llyfr statud yn cael ei chyhoeddi ar ei ffurf fwyaf diweddar.

Y flwyddyn nesaf rwyf hefyd yn bwriadu ail-lansio gwefan Cyfraith Cymru. Mae'r wefan hon eisoes yn ddefnyddiol, ond mae'r gwaith arni yn parhau a'r cynnwys yn gyfyngedig. Rwy'n cydnabod nad yw'r hyn sydd ar y safle ar hyn o bryd yn bodloni disgwyliadau pobl, gan gynnwys fy nisgwyliadau i fy hun. Ond rydw i hefyd wedi dweud yn glir, fel fy rhagflaenwyr yn y swydd hon, nad yw hyn yn rhywbeth y gall nac y dylai'r llywodraeth ei wneud wrth ei hun. Rydym yn cydnabod bod cyfrifoldeb arnom i wneud mwy i sicrhau bod cyfraith Cymru yn fwy hygyrch, ac rydym yn mynd mor bell â chynnig gosod dyletswydd statudol arnom ein hunain mewn perthynas â hynny. Ond mae cyfrifoldeb hefyd ar y gymdeithas ddinesig ehangach i gyfrannu. Dyma rywbeth y mae'n rhaid ei ddatblygu ar y cyd, ac rwy'n galw ar gymuned gyfreithiol Cymru i chwarae ei rhan, gyda Llywodraeth Cymru, i wneud yr adnodd hwn gystal â phosib.

Ni fydd y broses o wneud cyfreithiau yng Nghymru, i Gymru, yn dod i ben, ac ni fydd y gwahaniaeth rhwng cyfraith Cymru a chyfraith Lloegr yn dod i ben.

Rhaid gwneud y gwaith hwn, felly, i gyfrannu tuag at y seilwaith cyfreithiol a chyfansoddiadol sydd ei angen arnom nawr yng Nghymru ac i wneud cyfreithiau Cymru mor hygyrch â phosib i bobl Cymru.

Lesley Griffiths AC
Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a
Materion Gwledig
Llywodraeth Cymru

9 Hydref 2018

Annwyl Lesley

SL(5)257 - Rheoliadau Meysydd Tref a Phentref (Datganiadau Perchnogion Tir) (Cymru) 2018

Yng nghyfarfod y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ddoe, trafodwyd *Rheoliadau Meysydd Tref a Phentref (Datganiadau Perchnogion Tir) (Cymru) 2018*.

Amlygodd ein hadroddiad bryderon ynghylch y diffyg cyfiawnhad dros gynnwys manylion personol mewn cofrestr gyhoeddus. Yn absenoldeb cyfiawnhad o'r math, mynegwyd ein pryder ei bod yn bosibl bod Erthygl 8 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol wedi cael ei thorri ac, o ganlyniad, y gallai'r rheoliadau fod yn ultra vires.

Yn ei hymateb i'n hadroddiad, derbyniodd y Llywodraeth y pwyntiau hyn a nododd y byddai'n gwneud rheoliadau diwygio cyn gynted ag y bo'n ymarferol. Fodd bynnag, byddem yn ddiolchgar pe byddech yn egluro sut rydych chi'n bwriadu diwygio'r rheoliadau (gan gynnwys manylion ynghylch sut y gellir cyfiawnhau'r newidiadau os ydynt yn parhau i beri unrhyw bryderon ynghylch preifatrwydd) ac a yw'n fwriad gennych i'r diwygiadau ddod i rym cyn y daw'r rheoliadau i rym, h.y. cyn 22 Hydref 2018.¹

¹ Er y byddai gwneud hynny'n torri'r rheol 21 diwrnod, credwn fod cyfiawnhad clir dros ei wneud o dan yr amgylchiadau.

O gofio'r amserlen i Aelodau'r Cynulliad allu cyflwyno cynnig i ddiddymu'r rheoliadau hyn, byddwn yn ddiolchgar am ymateb erbyn 17 Hydref 2018.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Mick Antoniw". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath the name.

Mick Antoniw AC

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Mick Antoniw AC
Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

17 Hydref 2018

Anwyl Mick

Diolch am eich llythyr dyddiedig 9 Hydref ynghylch Rheoliadau Meysydd Trefi a Phentrefi (Datganiadau Perchennog Tir) (Cymru) 2018 ("y Rheoliadau gwreiddiol"), lle rydych yn gofyn imi egluro fy rhesymau dros ddiwygio'r Rheoliadau hyn.

Byddaf yn gosod set newydd o Reoliadau ("y Rheoliadau newydd") ar 19 Hydref. Byddant yn dod i rym ar 22 Hydref. Rwy'n deall bod yr amserlen hon yn golygu torri'r rheol 21 niwrnod, ond rwy'n cytuno â'r Pwyllgor bod rhesymau da dros wneud yn yr achos hwn.

Bydd y Rheoliadau newydd yn dirymu'r Rheoliadau gwreiddiol ac yn atgynhyrchu'u cynnwys heblaw am newidiadau i leddfu gofidiau a fynegwyd yn adran 'Craffu Technegol' adroddiad drafft y Pwyllgor ar 28 Medi. Disgrifir y gwahaniaethau rhwng y Rheoliadau gwreiddiol a'r Rheoliadau newydd isod.

Mae'r Rheoliadau gwreiddiol yn gofyn bod datganiad o dan adran 15A(1) o Ddeddf Tiroedd Comin 2006 ("Deddf 2006") yn cael ei osod ar ffurf sy'n cyfateb yn union i'r hyn a ddisgrifir yn Atodlen 1 y Rheoliadau gwreiddiol, er mwyn sicrhau bod yr holl wybodaeth sydd ei hangen ar yr awdurdod i allu arfer ei swyddogaethau ar gael iddo.

Er y bydd y Rheoliadau newydd yn cadw'r gofyn hwn, nid yw'n cadw'r gofyn ychwanegol yn rheoliad 7(2)(b) y Rheoliadau gwreiddiol, sy'n darparu bod yn rhaid i'r awdurdod gadw cofrestr o dan adran 15B o Ddeddf 2006 a bod yn rhaid cynnwys copi o'r datganiad a adneuwyd.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 8

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Yn hytrach, bydd y Rheoliadau newydd yn ei gwneud yn ofynnol adneuo *Rhan B* o'r datganiad yn unig yn y gofrestr, yn y ffurf a gaiff ei disgrifio.

Canlyniad hyn yw na fydd angen rhoi rhif ffôn na chyfeiriad e-bost perchennog y tir sy'n gosod y datganiad yn y gofrestr; nac enw, cyfeiriad post, rhif ffôn nac e-bost unrhyw berson sy'n gosod datganiad ar ran perchennog y tir.

Fodd bynnag, bydd gofyn sy'n cyfateb i reoliad 7(2)(c) y Rheoliadau gwreiddiol, sy'n gofyn am osod enw a chyfeiriad post perchennog y tir yn y gofrestr, yn ymddangos yn y Rheoliadau newydd.

Gweler isod y cyfiawnhad dros gynnwys darpariaeth o'r fath ("y ddarpariaeth berthnasol") yn y Rheoliadau newydd, a ddisgrifir gan gyfeirio at y pedwar cwestiwn sy'n codi o achos *R (wrth gymhwysu Tigere) v yr Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes, Arloesi a Sgiliau*, ymhlith eraill.

Trwy osod datganiad o dan adran 15A(1) o Ddeddf 2006, mae perchennog y tir yn dod i ben ag unrhyw gyfnod pan gâi pobl drwy eu hawl gymryd rhan mewn chwaraeon neu weithgareddau hamdden cyfreithiol ar y tir y mae'r datganiad yn ymwneud ag ef.

Wrth i perchennog y tir arfer ei ddisgresiwn o dan adran 15A(1), mae hynny ynddo'i hun felly yn cymryd oddi ar y gymuned leol ac aelodau'r cyhoedd yr hawl oedd ganddynt cynt. O'r herwydd, daw budd i'r cyhoedd y cymerwyd eu hawliau oddi arnyn nhw wybod pwy sydd wedi gosod y datganiad er mwyn gallu cysylltu'n anffurfiol ag ef a'i holi os dyna'u dymuniad.

Yn unol â hynny, ceir yn y ddarpariaeth berthnasol amcan dilys digonol i gyfiawnhau cyfyngu ar hawliau perchennog y tir Erthygl 8 y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.

Mae'r ddarpariaeth berthnasol yn hwyluso'n naturiol amcan y budd cyhoeddus ac felly'r amcan dilys. Mae hefyd gysylltiad rhesymegol rhyngddi a'r amcan.

Y ddarpariaeth berthnasol yw'r ffordd leiaf ymwthiol o hwyluso amcan y budd cyhoeddus.

Am y rhesymau a nodir uchod, mae'r ddarpariaeth berthnasol yn taro cydbwysedd teg rhwng hawliau perchennog y tir a buddiannau'r gymuned.

Lesley Griffiths AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig
Cabinet Secretary for Energy, Planning and Rural Affairs

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mick Antoniw AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

SeneddMCD@cynulliad.cymru

11 Hydref 2018

Annwyl Mick,

Rwyf ar ddeall bod y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, ar ôl iddynt graffu ar y Cod Trefniadaeth Ysgolion drafft ar 1 Hydref, wedi gofyn am eglurhad o'r modd y rhoddodd Gweinidogion Cymru ystyriaeth, wrth lunio'r Cod, i ofynion Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yn unol ag adran 1 o Fesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011.

Gallaf gadarnhau bod Llywodraeth Cymru wedi asesu'r effaith a gaiff cryfhau'r Cod mewn perthynas â'r rhagdybiaeth yn erbyn cau ysgolion gwledig ar hawliau plant. Gwnaed hyn trwy gwblhau Asesiad ffurfiol o'r Effaith ar Hawliau Plant.

Rwy'n atodi copi o'r Asesiad Effaith. Datblygwyd hwn yn gynnar iawn yn y broses o ddatblygu'r polisi, ac mae wedi cael ei ddiweddarau ar adegau allweddol. Fe'i diweddarwyd ddiwethaf pan osodwyd y Cod gerbron y Cynulliad ym mis Medi. Cyhoeddir yr Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant yn derfynol unwaith y daw'r Cod drafft i rym.

Yn gywir

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Children’s Rights Impact Assessment (CRIA) Template

Title / Piece of work:	Strengthening the School Organisation Code in respect of a presumption against the closure of rural schools
Related SF / LF number (if applicable)	MA-L-KW-5346-16 MA-L-KW-0060-18 MA-L-KW-0204-18 MA-L-KW-0439-18
Name of Official:	David Weale, School Organisation and Admissions Branch
Department:	Department for Education & Public Services
Date:	17 September 2018
Signature:	

Please complete the CRIA and retain it for your records on iShare. You may be asked to provide this document at a later stage to evidence that you have complied with the duty to have due regard to children’s rights e.g. Freedom of Information access requests, monitoring purposes or to inform reporting to the NAFW.

Upon completion you should also forward a copy of the CRIA to the Measure Implementation Team for monitoring purposes using the dedicated mailbox CRIA@wales.gsi.gov.uk

If officials are not sure about whether to complete a CRIA, they should err on the side of caution and seek advice from the Measure Implementation Team by forwarding any questions to our mailbox CRIA@wales.gsi.gov.uk

You may wish to cross-reference with other impact assessments undertaken.

[NB. All CRIAs undertaken on legislation must be published alongside the relevant piece of work on the WG website. All other CRIAs must be listed in the WG CRIA newsletter and must be made available upon request. Ministers are however, encouraged to publish all completed CRIAs.](#)

Six Steps to Due Regard

Step 1. What's the piece of work and its objective(s)?

A brief description of the piece of work

In Plenary in November 2016 the Cabinet Secretary for Education announced a number of actions she proposed to take in respect of small and rural schools, recognising that schools and communities in different parts of Wales face different challenges as the Welsh Government moves forward with its reforms to raise education standards. As part of this she committed to consult on strengthening the School Organisation Code in respect of a presumption against the closure of rural schools. This commitment is one of the key actions in our national mission¹.

The School Organisation Code ("the Code") is made by the Welsh Ministers.² It sets out what must be done whenever significant changes to schools are proposed - such as a change in category of a school or the opening or closing of a school. There is currently no presumption in favour or against the closure of any type of school. The first edition of the Code recognises that the prime purpose of schools is the provision of education. However, it also recognises that in rural areas a school may also be the main focal point for community activity and its closure could have implications beyond the issue of the provision of education. When bringing forward proposals to close any school, proposers must give special attention to alternatives and assess the impact of closure on the community through the production of a Community Impact Assessment.

We propose to strengthen the first edition of the Code to include a specific presumption against the closure of rural schools. This will require proposers to follow a more detailed set of procedures and requirements in formulating a rural school proposal and in consulting on and reaching a decision as to whether to implement a rural school closure proposal.

A presumption against closure does not mean that rural schools will never close. The objective is to ensure that the case for closure is strong and that the decision to consult and move forward with closure is not taken until all viable alternatives have been conscientiously considered, including

¹ Education in Wales: Our national mission action plan for 2017-21.

² See sections 38 and 39 of the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013

federation. Identifying alternatives to closure must be a two stage process with proposers doing this before they even decide to consult on closure and then considering any other viable alternatives that come forward as part of the consultation. A more open and transparent process will be one in which the proposer is seen to be open to new ideas suggestions and proposals emerging from the consultation.

In order to have a presumption against the closure of rural schools it is necessary to define a rural school for that specific purpose. When considering developing a proposal to close a school the proposer will need to check whether the school is on the list and the further requirements set out in the Code apply.

What is the time frame for achieving this?

Before issuing or revising the School Organisation Code the Welsh Ministers are required to consult with local authorities, governing bodies of maintained schools, Estyn and anyone else they consider appropriate.

A 14 -week web-based public consultation on the revised code ran from 30 June 2017 to 30 September 2017. The consultation sought views on the introduction of a presumption against closure of rural schools, the further requirements and procedures proposers would need to follow and an appropriate designation of rural schools based on the National Statistics Urban-Rural Classification. A total of 70 responses were received from a wide representative range of key stakeholders including local authorities, diocesan authorities, school governing bodies, parents and individuals, teaching unions, community and town councils, Estyn and others. A full summary of consultation responses can be accessed at: <https://beta.gov.wales/school-organisation-code>

There was broad support for all of the proposals. However, some respondents suggested other schools that should be designated as rural. Taking into account consultation responses the designation of rural schools that was extended to include a further category of the Urban-Rural Classification.

The draft Code has been updated to reflect consultation responses. In accordance with section 39 of the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 the draft Code was laid before the National Assembly for Wales for 40 days on 17 September 2018. The Code is expected to come into force on 1 November 2018 unless the National Assembly for Wales resolves not to approve it.

Who are the intended beneficiaries?

Pupils, parents and families, teachers and rural communities

Is it likely that the piece of work will specifically affect children?

Yes. The Welsh Government is bringing forward these proposals to protect and potentially benefit the well-being of all children who attend maintained rural schools in Wales, recognising that all children and young people deserve an equal opportunity - regardless of their background or where they live - to reach the highest possible standards.

The duty of implementing the proposals will usually be on local authorities, but may also fall on the

governing bodies of foundation and voluntary aided schools where those governing bodies have proposed the closure of their schools.

Will the piece of work have an effect on a particular group of children, if so, describe the group affected?

Our proposals will have an effect on those children who live in rural areas and attend schools designated as rural schools. The Code already has a focus on vulnerable groups, including children with Special Educational Needs and the impact that school organisation proposals may have on them and this will continue to be the case in the 2nd edition of Code.

Step 2. Analysing the impact

We envisage that the more open and transparent process introduced by the presumption against closure, will benefit pupils, their parents and the wider community. The two stage consideration of identifying alternatives to closure will give all those who have an interest in proposals more trust and confidence in the process.

Where a viable alternative is identified which results in a rural school remaining open, for example federation with another school and/or use of community buildings or shared services on site to make the school more viable, it has potential benefits for the schools concerned, their pupils and the wider community.

While introducing a presumption against closure does not mean that rural schools will not close, it improves the chances of such schools remaining open where a viable alternative to closure is identified. Anecdotal evidence is that rural communities with a local school are more likely to thrive as they are better able to attract families with school age children into the area. As a result, other businesses providing services and jobs may be encouraged into the area which could benefit the wider community, including children and their families.

If the chances of rural schools remaining open are improved, it means that the children who attend schools which would previously have closed do not now face the disruption of being moved to another school in a different community.

If children are able to continue to attend their local rural school rather than another school which is further away it will keep their travel time to a minimum, which will be of benefit to children and their families. Local authorities may also benefit from not needing to provide school transport.

Ensuring that all viable options to keep the school open are properly considered may lead not only to the school remaining open but also to increased community use of school facilities by the wider community, which may also be of benefit to some children. For example, part of the school building or grounds may be used to accommodate childcare including wrap around childcare outside school hours, after school clubs, sports facilities, a library or post office.

The requirement that closure of any school – whether or not that school is “rural” - must be in the best interests of educational provision in the area remains unchanged.

A 14 week web-based public consultation on our proposals ran from 30 June 2017 until 30

September 2017. In addition to being publically available on the Welsh Government internet site, it was advertised in Dysg which is available to all schools, links to the consultation were provided to key stakeholders such as Estyn, local authorities and diocesan authorities, a 10% sample of school governing bodies (including various faith and non-faith schools), the Equality and Human Rights Commission, the Children's Commissioner for Wales and education Consortia.

A children's version of the consultation was not prepared. While the purpose of our proposals is to protect and potentially increase the wellbeing of children who attend rural schools and their families, we are seeking to bring this about by making changes to the statutory School Organisation Code. These changes will apply to local authorities and the governing bodies of foundation and voluntary schools only, as they are the bodies that may propose the closure of a school. In bringing forward proposals, including proposals to close schools proposers are required to comply with the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 and the School Organisation Code including in respect of consultation. This includes producing a child friendly version of their consultation document and making suitable arrangements to consult with pupils of any affected school, including consultation with the school council. Under the presumption against closure children and young people along with anyone else with an interest, will be able to put forward alternatives to closure as part of the consultation process, which local authorities and other proposers must consider.

Step 3. How does your piece of work support and promote children's rights?

The introduction of a presumption against the closure of rural schools will help to ensure that the well-being of not only the children who attend these schools, but also their families and communities are conscientiously considered and consulted upon. This is because the proposer of the closure will have to consider and consult upon all viable options to keep a school open, which will necessitate the drafting of various impact assessments for all options – including an assessment of the impact on the community. Consideration of alternatives to closure will be a two stage process with the authority or other proposer having to do his before they even decide to consult on closure and for consultees including pupils, their parents and the community to come up with other viable alternatives to closure which the proposer must consider. When people are involved in decisions that affect them locally it improves their sense of wellbeing. There may even be longer term benefits in the form of increased prosperity for rural communities if the continuance of a rural school makes that community more attractive to families and inward investment from businesses. We believe that these proposals will maximise outcomes within the UNCRC articles discussed below.

Article 3

All organisations concerned with children should work towards what is best for each child.

Introducing a presumption against the closure of rural schools will ensure that all viable options to keep a school open are conscientiously considered and consulted upon along with the option to close a school, and the impact of all such options is appropriately assessed. This should mean that the well-being of the children who attend a rural school - as well as their families and wider community – is given appropriate weight whenever school closure is being considered.

Article 27

Children have a right to a standard of living that is good enough to meet their physical and mental needs. The Government should help families who cannot afford to provide this.

Rural poverty is often hidden. Village schools can act as the lynchpin for extended services in a community through the provision of other public services. By doing this they give us the best chance of reaching all people, but particularly those most at risk of social exclusion. Based in isolated communities small schools may hold the key to engaging the most disadvantaged families. Village schools have a role to play in supporting individual families in need, or as a hub for activities that will promote learning economic well-being and social cohesion. Maintaining small village schools in rural areas and extending their provision of services and we tackle the problems of poverty, aspiration and lack of economic opportunities for these areas. Rural Schools are often critical in engaging pupils and families from the most disadvantaged backgrounds.

As rural schools often play a pivotal role in the life of their communities, having a presumption against their closure will result in fewer rural schools closing and may help to encourage families and businesses into rural areas. This may give rural communities a better chance to thrive, and to have improved facilities and job prospects which will benefit the children - and their families – who live in such communities.

Step 4. Advising the Minister and Ministerial decision

The advice to the Minister for Education & Skills confirms that this CRIA has been completed.

Step 5. Recording and communicating the outcome

This CRIA will be sent to the Measure Implementation Team for monitoring purposes, listed in the Welsh Government CRIA newsletter and made available upon request. The final CRIA will be published once the revised School Organisation Code comes into force.

Step 6. Revisiting the piece of work as and when needed

The presumption against the closure of rural schools will be monitored on an ongoing basis and will be reviewed a year after implementation and as part of a wider review of the Code following three years of operation.

Budgets

<p>Does the piece of work have any associated allocation of budget?</p> <p>It is important that where any changes are made to spending plans, including where additional allocations or savings have been made, that this has been assessed and evidenced as part of the CRIA process.</p>	<p>No</p>
<p>Please give any details:</p> <p>The funding for the consultation on the school organisation code was met from DRCs within the BEL 5120 within the Education and Public Services MEG during 2017/18.</p>	

Monitoring & Review

<p>Do we need to monitor / review the proposal?</p>	<p>Yes</p>
<p>If applicable: set the review date</p>	<p>Month / Year November 2019 We expect that a review of the impact of the introduction of a presumption against the closure of rural schools will be undertaken following the first year in which this presumption has effect.</p>

Please forward a copy of this CRIA to CRIA@wales.gsi.gov.uk for monitoring purposes

THE UNITED NATIONS CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD

www.uncrcletsgetitright.co.uk

The United Nations Convention on the Rights of the Child is an international agreement that protects the human rights of the children under the age of 18. On 16 December 1991, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland formally agreed to make sure that every child in the UK has all the rights as listed in the convention. The Welsh Government has shown its commitment to the convention by adopting it as the basis for policy making for children in Wales.

Altogether there are 54 articles in the convention. Articles 43-54 are about how adults and governments should work together to make sure all children are entitled to their rights. The information contained here is about articles 1-42 which set out how children should be treated.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.cymru.gov.uk

Article 1

Everyone under 18 years of age has all the rights in this Convention.

Article 2

The Convention applies to everyone whatever their race, religion, abilities, whatever they think or say and whatever type of family they come from.

Article 3

All organisations concerned with children should work towards what is best for each child.

Article 4

Governments should make these rights available to children.

Article 5

Governments should respect the rights and responsibilities of families to direct and guide their children so that, as they grow, they learn to use their rights properly.

Article 6

All children have the right to life. Governments should ensure that children survive and develop healthily.

Article 7

All children have the right to a legally registered name, the right to a nationality and the right to know and, as far as possible, to be cared for by their parents.

Article 8

Governments should respect children's right to a name, a nationality and family ties.

Article 9

Children should not be separated from their parents unless it is for their own good, for example if a parent is mistreating or neglecting a child. Children whose parents have separated have the right to stay in contact with both parents, unless this might hurt the child.

Article 10

Families who live in different countries should be allowed to move between those countries so that parents and children can stay in contact or get back together as a family.

Article 11

Governments should take steps to stop children being taken out of their own country illegally.

Article 12

Children have the right to say what they think should happen, when adults are making

decisions that affect them, and to have their opinions taken into account.

Article 13

Children have the right to get and to share information as long as the information is not damaging to them or to others.

Article 14

Children have the right to think and believe what they want and to practise their religion, as long as they are not stopping other people from enjoying their rights. Parents should guide their children on these matters.

Article 15

Children have the right to meet together and to join groups and organisations, as long as this does not stop other people from enjoying their rights.

Article 16

Children have a right to privacy. The law should protect them from attacks against their way of life, their good name, their families and their homes.

Article 17

Children have the right to reliable information from the mass media. Television, radio and newspapers should provide information that children can understand, and should not promote materials that could harm children.

Article 18

Both parents share responsibility for bringing up their children, and should always consider what is best for each child. Governments should help parents by providing services to support them, especially if both parents work.

Article 19

Governments should ensure that children are properly cared for, and protect them from violence, abuse and neglect by their parents or anyone else who looks after them.

Article 20

Children who cannot be looked after by their own family must be looked after properly, by people who respect their religion, culture and language.

Article 21

When children are adopted the first concern must be what is best for them. The same rules should apply whether the children are adopted in the country where they were born or taken to live in another country.

Article 22

Children who come into a country as refugees should have the same rights as children born in that country.

Article 23

Children who have any kind of disability should have special care and support so that they can lead full and independent lives.

Article 24

Children have the right to good quality health care and to clean water, nutritious food and a clean environment so that they will stay healthy. Rich countries should help poorer countries achieve this.

Article 25

Children who are looked after by their local authority rather than their parents should have their situation reviewed regularly.

Article 26

The Government should provide extra money for the children of families in need.

Article 27

Children have a right to a standard of living that is good enough to meet their physical and mental needs. The Government should help families who cannot afford to provide this.

Article 28

Children have a right to an education. Discipline in schools should respect children's human dignity. Primary education should be free. Wealthy countries should help poorer countries achieve this.

Article 29

Education should develop each child's personality and talents to the full. It should encourage children to respect their parents, and their own and other cultures.

Article 30

Children have a right to learn and use the language and customs of their families, whether these are shared by the majority of people in the country or not.

Article 31

All children have a right to relax and play, and to join in a wide range of activities.

Article 32

The Government should protect children from work that is dangerous or might harm their health or their education.

Article 33

The Government should provide ways of protecting children from dangerous drugs.

Article 34

The Government should protect children from sexual abuse.

Article 35

The Government should make sure that children are not abducted or sold.

Article 36

Children should be protected from any activities that could harm their development.

Article 37

Children who break the law should not be treated cruelly. They should not be put in prison with adults and should be able to keep in contact with their families.

Article 38

Governments should not allow children under 15 to join the army. Children in war zones should receive special protection.

Article 39

Children who have been neglected or abused should receive special help to restore their self respect.

Article 40

Children who are accused of breaking the law should receive legal help. Prison sentences for children should only be used for the most serious offences.

Article 41

If the laws of a particular country protect children better than the articles of the Convention, then those laws should stay.

Article 42

The Government should make the Convention known to all parents and children.

For further information on the United Nations Convention on the Rights of the Child please visit: The Welsh Government's UNCRC Website: www.uncrcletsgetitright.co.uk/

Cic - The National Information and Advice Service for Young People www.ciconline.co.uk/news/

Mick Antoniwn AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

SeneddMCD@cynulliad.cymru

12 Hydref 2018

Annwyl Mick,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Hydref yn gofyn am esboniad ynghylch pam nad oedd yr ymatebion i'r ymgynghoriad ar fenthyciadau ar gyfer graddau ddoethurol, na chrynodeb o'r ymatebion hynny, yn ymddangos yn y Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Rheoliadau Addysg (Benthyciadau i Fyfyrrwyr) (Ad-dalu) (Diwygio) (Rhif 3) 2018, a pham y cyhoeddwyd crynodeb ar ôl gwneud y rheoliadau

Mae cymorth i fyfyrwyr, ar ffurf benthyciad, ar gael o flwyddyn academaidd 2018/19 ymlaen gan Weinidogion Cymru i'r myfyrwyr hynny, ymhlith eraill, sydd fel arfer yn preswyllo yng Nghymru ac sy'n dechrau ar raglenni gradd ddoethurol. Gwnaed Rheoliadau Addysg (Benthyciadau at Radd Ddoethurol Ôl-raddedig) (Cymru) 2018 (OS 2018/656) ("y Rheoliadau Benthyciadau") ar 23 Mai 2018 a daethant i rym ar 25 Mehefin 2018.

Daeth y Rheoliadau Addysg (Benthyciadau i Fyfyrrwyr) (Diwygio) (Rhif 3) 2018 (OS 2018/810) ("y Rheoliadau Ad-dalu"), a wnaed ar 2 Gorffennaf 2018, i rym ar 28 Gorffennaf, ac maent yn darparu ar gyfer ad-dalu'r benthyciadau ar gyfer graddau ddoethurol.

Ymgynghorwyd ar y polisi ar fenthyciadau ar gyfer graddau ddoethurol, gan gynnwys y cynlluniau ar gyfer ad-dalu'r benthyciadau hynny, rhwng 8 Rhagfyr 2017 a 2 Mawrth 2018. Roedd y Memorandwm Esboniadol a ddaeth gyda'r Rheoliadau Benthyciadau yn nodi rhestr o randdeiliaid a gafodd wahoddiad i ymateb i'r ymgynghoriad, y rhai a ymatebodd i'r ymgynghoriad a chrynodeb o'r ymatebion hynny. Roedd y Memorandwm Esboniadol hwnnw hefyd yn esbonio nad oedd fawr o newid i'r polisi fel ag yr oedd yn y papur ymgynghori.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

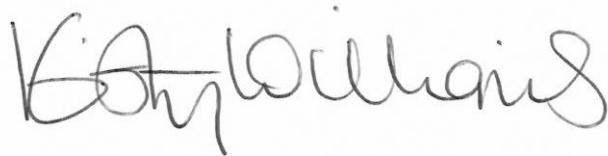
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod y dylai'r Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Rheoliadau Ad-dalu fod wedi manylu mwy ar yr ymgynghoriad, er gwaetha'r cysylltiad agos rhwng y Rheoliadau Benthyciadau a'r Rheoliadau Ad-dalu, a'r ymgynghoriad unigol a gynhaliwyd cyn gwneud y ddwy set o reoliadau.

Mae Llywodraeth Cymru'n anelu at gyhoeddi crynodeb o'r ymatebion cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol. Gwnaed y ddwy set o reoliadau (y Rheoliadau Benthyciadau a'r Rheoliadau Ad-dalu) yn ôl amserlen dynn iawn er mwyn sicrhau bod deddfwriaeth briodol yn ei lle fel bod myfyrwyr sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru yn gallu cael gafael ar fenthyciadau at radd ddoethurol ar gyfer blwyddyn academaidd 2018. Roedd cymorth tebyg ar gael gan Lywodraeth y DU i fyfyrwyr sy'n preswyllo yn Lloegr fel arfer. Roedd Llywodraeth Cymru'n ystyried bod sicrhau nad oedd myfyrwyr o Gymru o dan anfantaes yn fater brys. Er bod crynodeb o'r ymgynghoriad wedi'i gynnwys yn y Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Rheoliadau Benthyciadau, mae Llywodraeth Cymru'n derbyn y byddai'n well petai'r crynodeb manwl o ymatebion i'r ymgynghoriad wedi cael ei gyhoeddi'n gynt.

Rwy'n gobeithio bod hyn yn ateb eich cwestiwn.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kirsty Williams'.

Kirsty Williams AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Mick Antoni AC
Y Cadeirydd
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

SeneddMCD@cynulliad.cymru

Hydref 2018

Annwyl Mick

Diolch am eich llythyr, dyddiedig 8 Hydref 2018, yn gofyn am esboniad ynghylch sut mae Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrrwyr) (Cymru) (Diwygio) 2018 (SL(5)240) wedi mynd yn fwy hyblyg a sut mae hynny yn cyd-fynd ag ymateb y Llywodraeth nad oes newid o ran polisi na dull cyfrifo, wrth benderfynu ar y swm sy'n ddyledus.

Mae Rheoliad 8 yn diwygio Rheoliad 93 o Reoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrrwyr) (Cymru) 2018 drwy ddisodli fformiwla fathemategol a ddefnyddir i gyfrifo swm is y cymorth cynhaliaeth sy'n ddyledus i garcharor yn ystod cyfnodau yn y carchar â geiriad syml. Mae hyn yn adlewyrchu'r hyn a wnaed â Rheoliadau 94 a 95. Mae'r rhain, bellach, yn rhoi esboniad syml o sut y caiff cymorth ei gyfrifo os bydd myfyriwr yn absennol o'i gwrs yn hytrach na defnyddio fformiwla fathemategol.

Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn nodi '[t]here is no cost associated with this amendment as the regulation has been made more permissive, but it does not alter the calculation that will be applied to determine entitlement'. Mae hyn yn cadarnhau'n glir nad oes newid yng nghanlyniadau'r broses gyfrifo. Nid yw'r Cwmni Benthyciadau i Fyfyrrwyr, sy'n gweithredu'r system cymorth i fyfyrwyr ar ran Llywodraeth Cymru, wedi newid y ffordd y caiff y swm sy'n ddyledus i garcharor ei gyfrifo yn sgil y diwygiad hwn. Defnyddir y gair 'permissive' i adlewyrchu'r newid o fformiwla i eiriad o fewn y cyd-destun clir nad oes newid yn y swm cymorth sy'n ddyledus.

Gobeithio bod hyn yn ateb eich cwestiwn.

Yn gywir

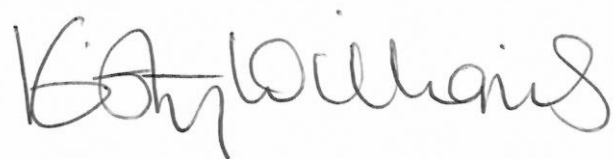
Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

A handwritten signature in black ink, reading "Kirsty Williams". The signature is written in a cursive style with a large initial 'K' and 'W'.

Kirsty Williams AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Lesley Griffiths AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion
Gwledig
Cabinet Secretary for Energy, Planning and Rural Affairs

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mick Antoniw AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

SeneddCLA@assembly.wales

16

Hydref 2018

Annwyl Mick

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Hydref ynghylch y Rheoliadau Bwyd a Materion Gwledig (Dirymiadau Amrywiol). Rwy'n ymddiheuro na chafodd datganiad ei gynnwys o fewn y Memorandwm Esboniadol ynghylch pam na chafodd yr Offeryn Statudol ei wneud yn ddwyieithog. Fel a nodwyd gennych, maen'n arferol i Lywodraeth Cymru gynnwys yr wybodaeth hon yn y Memorandwm Esboniadol; camgymeriad anfwriadol oedd hyn y tro hwn. Byddaf yn sicrhau bod swyddogion yn ymwybodol bod y Pwyllgor yn disgwyl gweld yr wybodaeth hon yn y Memorandwm Esboniadol.

Rheoliadau cyfansawdd oedd y rhain; a chawsant eu drafftio gan Lywodraeth y DU. Nid yw offerynau statudol cyfansawdd yn cael eu gwneud yn ddwyieithog, gan na wnaiff y Senedd ystyried offerynau statudol sy'n cael eu drafftio mewn unrhyw iaith ar wahân i Saesneg. Nid oedd felly yn cael ei ystyried yn rhesymol nac yn ymarferol i ddarparu'r offeryn hwn yn y Gymraeg.

*Xn gywir
Lesley*

Lesley Griffiths AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig
Cabinet Secretary for Energy, Planning and Rural Affairs

Julie James AC
Arweinydd y Tŷ a'r Prif Chwip
Llywodraeth Cymru

8 Hydref 2018

Annwyl Julie

Newidiadau i Reolau Sefydlog yn ymwneud â Gorchmynion yn y Cyfrin Gyngor adran 116C

Cyfeiriaf at adroddiad y Pwyllgor Busnes ar gynigion i ddiwygio'r Rheolau Sefydlog sy'n ymwneud â chraffu ar Orchmynion yn y Cyfrin Gyngor o dan adran 116C o *Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006*.

Mewn gohebiaeth flaenorol gyda'r Pwyllgor Busnes, cawsom wybod bod Llywodraeth Cymru yn ei hystyried yn broblem diwygio'r Rheol Sefydlog 25 bresennol, sy'n ymwneud â chraffu ar Orchmynion yn y Cyfrin Gyngor o dan adran 109 o *Ddeddf 2006*. Buasem yn ddiolchgar pe gallem gael esboniad ynghylch pam roedd Llywodraeth Cymru yn ei hystyried yn broblem rhoi Gorchmynion yn y Cyfrin Gyngor o dan adran 116C o *Ddeddf 2006* drwy yr un broses graffu â'r rhai o dan adran 109.

Buasem hefyd yn croesawu esboniad ynghylch pam rydych yn teimlo y dylid cynnwys y weithdrefn newydd yn Rheol Sefydlog 27, yn hytrach na Rheol Sefydlog 25A newydd. Fel yr esboniwyd yn ein llythyr at y Pwyllgor Busnes ar 12 Ebrill 2018, credwn y byddai creu Rheol Sefydlog newydd wedi bod yn ffordd gliriach, fwy trefnus a mwy hygyrch o symud ymlaen.

Rydym yn nodi'r ymrwymïadau a roddodd Llywodraeth Cymru yn adroddiad y Pwyllgor Busnes ym mharagraff 10. Byddem yn ddiolchgar pe gallech esbonio pam mae Ysgrifennydd y Cabinet yn fodlon cwrdd â dim ond y Cadeirydd yn hytrach na'r Pwyllgor cyfan.

O gofio y byddai cyfarfod o'r fath yn dilyn cyfarfod gyda'r Pwyllgor Trysorlys ar y Cyd, byddai'n ddefnyddiol pe gallech nodi sut rydych yn bwriadu ein hysbysu ymlaen llaw o bryd y cynhelir y cyfarfodydd gyda'r Pwyllgor Trysorlys ar y Cyd.

Edrychaf ymlaen at glywed gennych maes o law.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Mick Antoniw". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath the name.

Mick Antoniw AC

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Mick Antoniw AC
Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

16 Hydref 2018

Annwyl Mick,

Newidiadau i Reolau Sefydlog mewn perthynas â Gorchmynion adran 116C yn y Cyfrin Gyngor

Diolch am eich llythyr, dyddiedig 8 Hydref. Fel y dywedais yn y ddadl ar yr adolygiadau i'r Rheolau Sefydlog ar 10 Hydref, mae gorchmynion adran 116C yn y Cyfrin Gyngor yn is-ddeddfwriaeth sy'n destun y weithdrefn gadarnhaol. Fel y nodwyd yn ystod y ddadl gan Dai Lloyd AC, ar ran eich pwyllgor chithau, Rheol Sefydlog 27 yw'r Rheol Sefydlog berthnasol ar gyfer craffu ar is-ddeddfwriaeth. Mae eisoes yn darparu ar gyfer y rhan fwyaf o'r weithdrefn sydd ei hangen i graffu ar Orchmynion adran 116C. Rydym yn cytuno bod angen i'r ffordd y mae'r Cynulliad yn gweithredu, drwy ei weithdrefnau, fod yn hygyrch i'r cyhoedd. Fodd bynnag, rydym yn ystyried mai cynnwys y weithdrefn yn Rheol Sefydlog 27 yw'r dull mwyaf priodol, gan ei fod yn cydgrynhoi'r Rheolau Sefydlog ar gyfer is-ddeddfwriaeth ac yn osgoi dyblygu gweithdrefnau mewn gwahanol Reolau Sefydlog, ac mae o gymorth felly o ran hygyrchedd a thryloywder. Yr wythnos ddiwethaf, cytunodd y Cynulliad ar yr un dull ar gyfer Rheol Sefydlog 27 mewn perthynas ag offerynnau statudol a wneir gan Weinidogion Cymru sy'n gysylltiedig ag ymadawiad y DU o'r UE.

Sefydlwyd Rheol Sefydlog 27 i ymdrin â Gorchmynion adran 109, fel y bodolent o dan y setliad datganoli cyn-2011 – hen Orchmynion Cymhwysedd Deddfwriaethol, neu LCO, y trydydd Cynulliad. Er bod Gorchmynion adran 116C yn ymwneud â datganoli pwerau gwneud trethi newydd i'r Cynulliad, maen nhw'n wahanol i LCO; dim ond ar ôl cynnal cyfnod o negodi ac ymgynghori, ac ar sail consensws rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, y'u cyflwynir. Nid yw'r broses dau gam a ddefnyddir yn achos LCO, lle creffir ar Orchmynion arfaethedig a drafft, yn briodol yn y sefyllfa hon.

Mae'r Llywodraeth wedi gwneud nifer o ymrwymadau ynghylch yr wybodaeth a ddarperir i'r Cynulliad yn ystod y cyfnod negodi cyn i adran 116C gael ei chyflwyno. Nodir y rhain yn adroddiad y Pwyllgor Busnes, ac maent yn cynnwys gwybodaeth a ddarperir ichi ar ran y Pwyllgor. Fodd bynnag, yng ngoleuni'r sylwadau yn eich llythyr ac yn ystod y ddadl, byddai Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid yn hapus i ystyried opsiynau eraill i sicrhau bod holl

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 26
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

aelodau'r pwyllgor yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf, pe byddai hynny o ddefnydd iddynt. Bydd hyn wrth reswm yn cael ei wneud mewn cyd-destun o gyfrinachedd ac yn unol â chysylltiadau rhynglywodraethol.

Mae trafodaethau yn parhau rhwng ein priod swyddogion am drefniadau yn y dyfodol ar gyfer hysbysu pwyllgorau'r Cynulliad am y modd y mae'r peirianwaith cysylltiadau rhynglywodraethol yn gweithredu. Mae'r Llywodraeth yn agored i sefydlu trefniadau priodol. Gallwn gynnwys Pwyllgor Cyd-bwyllgor y Trysorlysoedd yn y broses honno.

Yn olaf, dywedodd Dai Lloyd AC yn ei sylwadau i gloi fod y broses a sefydlwyd gan adran newydd 116C o'r Ddeddf Llywodraeth Cymru yn newydd. Gallaf gadarnhau yr ymrwymiad a wnaed gennyf yn y ddadl y bydd y Llywodraeth yn adolygu'r broses o ddatganoli treth newydd i Gymru gan ystyried profiad.

Yn gywir,

Julie James AC/AM

Arweinydd y Tŷ a'r Prif Chwip

Leader of the House and Chief Whip

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/ Our Ref: MA - L/HID/0595/18

Lynne Neagle AM
Chair
Children, Young People and Education Committee
SeneddCYPE@assembly.wales

Mick Antoniw AM
Chair
Constitutional and Legislative Affairs Committee
SeneddCLA@assembly.wales

National Assembly for Wales
Ty Hywel
Cardiff
CF99 1NA

17 October 2018

Dear Lynne and Mick

Childcare Funding (Wales) Bill

In my response to both the Children, Young People and Education and Constitutional and Legislative Affairs committees following stage 1 scrutiny of the Childcare Funding (Wales) Bill, I said I would write again to update the committees in relation to two recommendations.

These are recommendation nine of the Children, Young People and Education Committee report and recommendation four of the Constitutional and Legislative Affairs Committee report, which state the Bill should include a duty on Welsh Ministers to provide the childcare offer.

I also committed to exploring some options in terms of CLAC recommendation three, which makes the case for a provision in the Bill, requiring the Welsh Government to review and repeal the legislation.

I have had an opportunity to consider these recommendations in more detail; the arguments put forward in your reports and to explore the options open to me. I will bring forward a government amendment at stage 3, which will place a duty on Welsh Ministers to provide funding in respect of the provision of childcare for qualifying children of working parents.

The amendment will place a duty on the Welsh Ministers to provide funding for the provision of childcare and enable the detail in respect of the age of the qualifying child and the specified

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Huw.Irranca-Davies@llyw.cymru
Correspondence.Huw.Irranca-Davies@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

amount of childcare to be set out in regulations. I believe this strikes a reasonable balance between what both committees are seeking to achieve in respect of their recommendations, while respecting the principles of good law making.

I have also considered including provisions that would require the Welsh Government to review and repeal the legislation, should it be enacted and commenced. While there were particular legal reasons for including a sunset section in the Public Health (Minimum Price for Alcohol) Act 2018, a similar provision would not be applicable for this technical Bill.

I have given a series of commitments to regularly and routinely review the effectiveness of the legislation. It is important we have flexibility in the Bill's regulation-making powers to make any necessary adjustments to the legislation, if the evidence and feedback suggest we need to make changes to improve the effectiveness of the scheme.

However, I do accept the point the committee is making about the need for the legislation and the offer to be subject to review at a given point in time. I will therefore bring forward amendments during at Stage 3 to require Welsh Ministers to undertake a review and publish its findings as soon as practicable five years after commencement of the powers in section 1 of the Bill. The findings should provide an excellent basis on which to reflect on the offer and its impact.

I would like to take this opportunity to update the committees on the progress we have made in relation to some of the other commitments in my letters of 17 September.

I am pleased that we have been able to arrange for the independent evaluator to provide a confidential briefing for committee members about the first year of implementation on 24 October. This session has been organised for members of the Children, Young People and Education Committee but I would be pleased to extend an invitation to members of the Constitutional and Legislative Affairs Committee, if they are available to attend.

I hope an initial draft framework administrative scheme will be available for consideration by members of the Children, Young People and Education Committee by 2 November. I also intend to bring forward an integrated impact assessment in relation to the wider childcare offer, including an assessment of the impact on children's rights, in the spring.

In terms of the capital grant programme which we have announced, we have now received the bids and are discussing them in more detail with local authorities. We will be making announcements in the New Year, and as I set out in my response to one of the Children, Young People and Education Committee's recommendations, I would welcome the opportunity to return to the committee to discuss this programme further. I would also be very happy to facilitate visits for committee members to some of the settings funded by Welsh Government programmes.

In the meantime, I look forward to the Bill's Stage 2 committee session on 18 October when we can continue to discuss some of these issues in more detail.

Yours sincerely

Huw Irranca-Davies AC/AM

Y Gweinidog Plant, Pobl Hŷn a Gofal Cymdeithasol
Minister for Children, Older People and Social Care

Eitem 7

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Cyflwyniad i Fil Amaethyddiaeth y DU
DYDDIAD	12 Medi 2018
GAN	Lesley Griffiths AC, Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig

Heddiw, rwy'n cyhoeddi fy mod wedi gofyn i Lywodraeth y DU gynnwys pwerau i Weinidogion Cymru mewn Bil Amaethyddiaeth sydd wedi'i gyflwyno i Senedd y DU. Mae'r Bil yn sylfaen gyfreithiol i roi cymorth i ffermwyr yn y dyfodol, ar ôl Brexit, wrth inni bontio i ffwrdd o'r Polisi Amaethyddol Cyffredin. Pwerau dros dro yw'r pwerau sy'n cael eu cymryd i Weinidogion Cymru, tan llunio ein deddfwriaeth sylfaenol ein hunain, i gynllunio system ar gyfer Cymru sy'n gweithio dros amaethyddiaeth Cymru, diwydiannau gwledig a'n cymunedau. Mae'r darpariaethau ar gyfer Cymru wedi'u cynnwys mewn Atodlen ar wahân, fel bod modd i unrhyw newidiadau y mae'r Cynulliad Cenedlaethol am eu gweld i Weinidogion Cymru gael eu gwneud yn rhwyd.

'Brexit a'n Tir' yw ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y cymorth i ffermwyr yn y dyfodol wedi Brexit. Mae ein tir yn rhoi bywoliaeth, yn cynnal cymunedau ac yn creu'r adnoddau naturiol hanfodol rydyn ni i gyd yn dibynnu arnyn nhw. Mae'r bobl sy'n gofalu amdano yn gwneud cyfraniad anferthol i'n gwlad. Rhaid i ni barhau i'w cefnogi. Fodd bynnag, mae angen i'r ffordd yr ydym yn rhoi'r cymorth newid wedi Brexit.

Mae darpariaethau Cymru yn y Bil Amaethyddiaeth, ar y cyfan, yn adlewyrchu y rhai sy'n cael eu cynnig gan Lywodraeth y DU ar gyfer Lloegr. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Pwerau ariannol newydd ar gyfer cynlluniau yn y dyfodol
- Casglu a rhannu data
- Pwerau i ymyrryd o dan amodau eithriadol yn y farchnad
- Gosod safonau marchnata
- Addasu cyfraith yr UE sydd wedi'i chadw sy'n gysylltiedig â chyllido, rheoli a monitro taliadau i ffermwyr, gan gynnwys Cynllun Taliad Sylfaenol PAC

Mae nifer fechan o bwerau ychwanegol yn cael eu cymryd yng Nghymru. Yn ogystal â nifer fechan o wahaniaethau technegol, mae ein pwerau hefyd yn cynnwys pwyslais ar gefnogi cymunedau a busnesau gwledig sy'n rhan o gadwyni cyflenwi.

Ar y cyfan, mae'r rhain yn bwerau galluogi sy'n darparu ar gyfer Gweinidogion Cymru, er mwyn iddynt lunio rheoliadau penodol i Gymru i Lywodraeth Cymru graffu arnynt. Ni fydd y Tudalen y pecyn 39

rheoliadau yn cael eu llunio tan i'r broses o ddatblygu polisiâu ddod i ben. Yn "Brexit a'n Tir" bu inni ymrwymo i gyflwyno papur gwyn yn ystod gwanwyn 2019.

Mae'r Cytundeb Rhynglywodraethol ar Fil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) a Sefydlu Fframweithiau Cyffredin yn rhoi amlinelliad inni o sut y bydd Llywodraeth y DU a Gweinyddiaethau Datganoledig yn cydweithio i greu llyfr statud sy'n gweithio'n iawn ledled y DU pan fyddwn yn gadael yr UE. Cyflwyno y Bil Amaethyddiaeth yw'r prawf cyntaf o'r egwyddorion yn y Cytundeb cydweithio, cydweithredu a pharch i ddatganoli.

Mae'r datganiad ar y cyd heddiw rhwng y DU a Llywodraeth Cymru ar gymorth i amaethyddiaeth yn dangos y cysylltiad sylweddol a'r cydweithio sy'n digwydd i sefydlu fframwaith gyffredin o fewn y DU er mwyn cefnogi amaethyddiaeth. Mae'r datganiad yn datgan yn glir y bydd rhan fwyaf o'r fframwaith hwn yn cael ei reoli drwy gydweithio rhynglywodraethol ar wahân i ddeddfwriaeth. O ganlyniad, ni fydd Cymru yn cael ei chyfyngu wrth greu cynlluniau newydd a bydd yn gallu gweithredu mewn dull sydd orau i Gymru.

Er bod Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r Bil ar y cyfan fel y mae wedi'i ddrafftio, mae dau fater sydd heb eu datrys yn ein barn ni: yn gyntaf, darpariaethau sy'n gysylltiedig â Chytundeb Sefydliad Masnach y Byd (WTO) ar Amaethyddiaeth; ac, yn ail, y Lefi Cig Coch.

Mae rheoli Cytundeb y DU ar Amaethyddiaeth yn Sefydliad Masnach y Byd yn fater y mae Llywodraeth y DU yn credu sydd wedi'i gadw yn ôl. O ran y gyfraith, nid yw Llywodraeth Cymru yn derbyn pob agwedd ar y cymal fel mater a gedwir yn ôl, a ph'un bynnag, mae perthynas gref ac amlwg rhwng y pwerau WTO a chyfrifoldebau datganoledig ar gymorth amaethyddol.

Mae Gweinidogion Cymru wedi sicrhau cytundeb pwysig gan Lywodraeth y DU i ymrwymo yn y Senedd i ymgynghori â'r Gweinyddiaethau Datganoledig ar reoliadau sy'n gysylltiedig â'r WTO. Rydym hefyd wedi cytuno i ddod o hyd i broses ar gyfer sut y bydd rheoliadau o'r fath yn cael eu llunio. Fodd bynnag, mae ymrwymiad i ymgynghori yn annigonol o ystyried pwysigrwydd y mater hwn. Byddwn felly yn parhau i weithio tuag at gytundeb sy'n sicrhau bod cysylltiad priodol gyda safbwyntiau Gweinidogion Cymru a gweinyddiaethau eraill ac ystyriaeth ohonynt.

Ar y Lefi Cig Coch, mae'n siomedigaeth nad yw pwerau sy'n gysylltiedig ag ail-ddosbarthu y Lefi Cig Coch ar wyneb y Bil wrth ei gyflwyno. Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl diwygiad gan Lywodraeth y DU i gywiro hyn cyn gynted â phosib. Mae'n hollbwysig bod y diwydiant cig coch yn gallu cael mynediad i gyllid i baratoi yn y ffordd orau ar gyfer cyfleoedd Brexit ac i ymateb i'r newid anochel. O ystyried bod angen newid deddfwriaethol i fod yn sail i unrhyw ddulliau y cytunwyd arnynt i ddod o hyd i ateb yn y dyfodol, mae'r Bil Amaethyddiaeth - y cyntaf i gael ei gyflwyno yn y Senedd am rai degawdau - yn amlwg yn gyfle i ddatrys y mater hwn.

Yn gyffredinol, mae cyflwyno'r Bil Amaethyddiaeth yn gam pwysig yn ein proses o bontio i system newydd o roi cymorth i ffermwyr. Mae'n rhoi pwerau a hyblygrwydd newydd sylweddol i Gymru. Byddwn yn parhau i weithio gyda Llywodraeth y DU i ddatrys y pryderon eraill ac i gynnig cyngor i'r Cynulliad ar gydsyniad deddfwriaethol yng ngoleuni'r gwaith hwn.

Caiff y datganiad ei gyhoeddi yn ystod y toriad er mwyn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau. Os bydd aelodau eisiau i mi wneud datganiad pellach neu ateb cwestiynau ynglŷn â hyn pan fydd y Cynulliad yn dychwelyd, byddwn yn hapus i wneud hynny.

Y Diweddaraf am y Fframwaith Amaethyddol - Medi 2018

Datganiad ar y cyd gan Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru

Gan fod amaethyddiaeth yn faes datganoledig, caiff pob gweinyddiaeth yn y Deyrnas Unedig (DU) gyfle i ddatblygu polisi sy'n addas i'w hamgylchiadau ar ôl i'r DU adael yr UE. Mae Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru wedi ymgynghori ar wahân ar bolisïau newydd i gymryd lle'r Polisi Amaethyddol Cyffredin, y naill yn Lloegr a'r llall yng Nghymru.

Cyhoeddodd Llywodraeth y DU bapur polisi o'r enw y 'Framework Analysis' ym mis Mawrth 2018. Mae'r papur yn rhestru 153 o feysydd lle mae cyfraith yr UE yn gorgyffwrdd â chymwyseddau datganoledig. Dyma lle bydd gofyn i Lywodraeth y DU a'r gweinyddiaethau datganoledig weithio gyda'i gilydd i benderfynu a ddylid mynd i'r afael â'r meysydd hynny ar lefel y DU neu Brydeinig. Yn sail i'r cyfan yw'r egwyddorion y cytunwyd amyn nhw yn JMC(EN) ym mis Hydref 2017. Nodwyd yn y papur hefyd 24 o feysydd polisi y byddai angen trafodaeth fanylach amyn nhw i weld a oes angen fframwaith deddfwriaethol cyffredin amyn nhw, yn gyfan neu yn rhannol. Mae'r rhestr honno'n cynnwys "cymorth amaethyddol".

Wrth inni adael yr UE a'r PAC, rydyn ni am i'n ffermwyr a'r rheini sydd â diddordeb mewn amaeth ddeall ein bod wedi cydweithio'n glos â'n gilydd ac y bydd y cydweithio hwnnw'n parhau. Rydyn ni am sicrhau canlyniadau gwell i'n diwydiant ffermio, a sbarduno trafod agored a thryloyw wrth inni ddatblygu'n cynigion.

Mae'r Bil Amaethyddiaeth yn rhoi pwerau newydd i'r ddwy weinyddiaeth allu rhoi cynlluniau newydd ar waith, yn ogystal ag estyn rhai darpariaethau i Ogledd Iwerddon.¹ Fodd bynnag, nid oes fframwaith deddfwriaethol yn y Bil ar gyfer y pwerau hyn. Y rheswm am hynny yw bod Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru o'r farn ar sail eu trafodaethau hyd yma, bod modd ymdrin yn briodol â mwyafrif llethol y meysydd polisi trwy drefniadau anneddfwriaethol a rhynglywodraethol.

Fel rhan o'r broses hon, rydyn ni'n cynnig datblygu fframwaith gweinyddol ar gyfer cydlynu'r gwariant ar gymorth amaethyddol a newidiadau i safonau marchnata. Amcan hynny yw sicrhau y ceir cydlynu a thrafod effeithiol rhwng y gweinyddiaethau ynghylch sut y gallai newid deddfwriaeth yn un rhan o'r DU effeithio ar y rhannau eraill. Bydd cysylltiad clos rhwng y fframwaith hwn a'r fframweithiau cyffredin eraill sydd wrthi'n cael eu datblygu ar gyfer meysydd polisi eraill yn y DU. Ceir meysydd eraill o fewn "Cymorth Amaethyddol" rydyn ni'n disgwyl gweithio amyn nhw wrth i'r Bil Amaethyddiaeth fynd trwy Senedd y DU. Yn eu plith y mae ymyrryd yn y farchnad a chasglu a rhannu data. Mae gan fframweithiau eraill ymhlith y 24 a nodwyd gysylltiad ag amaeth - ffermio organig, rhyddhau GMOs i'r amgylchedd, swodechnoleg a rheoliadau gwrtait - ac mae hwythau hefyd yn destun trafod. Ein hamcan yw cytuno ar yr holl feysydd hyn fel bod gennym fframweithiau gorffenedig erbyn y Cyfnod Gweithredu (Rhagfyr 2020).

Rydyn ni hefyd yn trafod y trefniadau ar gyfer daliadau trawsffiniol, sy'n berthnasol i nifer fawr o ffermydd ar hyd ffin Cymru a Lloegr. Rydyn ni'n sylweddoli bod ffermwyr sy'n rhychwantu ffiniau ac sydd â daliadau mwn gweinyddiaeth arall am fod yn siŵr y gall eu busnesau weithredu mor esmwyth â phosib. Ein bwriad yn hyn o beth yw lleihau'r fiwrocratiaeth a rhoi eglurder i fusnesau.

Uchelgais Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru o hyd yw cael hyd i atebion ar lefel y DU lle gwelir bod angen hynny. Rydyn ni'n llawn ddisgwyl i'r cydweithredu clos barhau rhyngom ag Adran Amaethyddiaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig Gogledd Iwerddon (DAERA) ac â Llywodraeth yr Alban dros y 18 mis nesaf i gytuno ar fframweithiau gweinyddol fydd yn pennu'r gwaith sydd i'w wneud ar amaethyddiaeth yn y dyfodol a sut y byddwn yn ei gydlynu.

Fel rhan o'r broses honno, byddwn yn croesawu barn Senedd y DU, y deddfwrfeydd datganoledig a rhanddeiliaid eraill ar y cynigion hyn.

ⁱ Gan nad oes Gweinidogion yng Ngogledd Iwerddon i wneud penderfyniadau ynghylch eu polisi amaeth, bydd Gweinidogion Llywodraeth y DU yn ceisio cadw'r status quo gyhyd ag y medrir tan y bydd modd creu polisi newydd. Rhaid wrth ofal rhag analluogi neu ffrwyno gallu Gweinidog neu Lywodraeth neu Gynulliad Gogledd Iwerddon i benderfynu beth sy'n briodol i sector bwyd amaeth Gogledd Iwerddon. Yr egwyddorion cyffredinol sydd wedi'u defnyddio wrth ystyried estyn cymalau i Ogledd Iwerddon yw:

- sicrhau bod sail gyfreithiol i barhau i dalu'r set gyfredol o daliadau cymorth amaethyddol (ac opsiynau) ar ôl gadael yr UE;
- sicrhau bod gan Lywodraeth Gogledd Iwerddon ddigon o hyblygrwydd i ddatblygu'i pholisi amaeth yn y dyfodol sy'n gyson â'r egwyddorion y cytunwyd arnyn nhw gan JMC(EN), gan gynnwys gweithrediad Marchnad Fewnol y DU; a
- sicrhau nad yw'r Bil Amaethyddiaeth yn ffrwyno gallu Llywodraeth Gogledd Iwerddon rhag parhau â'r cynlluniau a'r opsiynau sydd ar gael nawr o dan y Rhaglen Datblygu Gwledig a Chorff y Farchnad Gyffredin ac a ddarperir gan ddeddfwriaeth yr UE (sy'n bodoli ac wedi'i chadw), hynny am ba hyd bynnag y gwêl Gweinidogion Gogledd Iwerddon yn dda.

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL

Y Bil Amaethyddiaeth

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog (“RhS”) 29.2. Mae RhS29 yn rhagnodi bod rhaid gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, ac y caniateir cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol gerbron y Cynulliad hwnnw, os yw Bil Seneddol y DU yn gwneud darpariaeth o ran Cymru at unrhyw ddiben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol, neu sy’n addasu’r cymhwysedd hwnnw.
2. Cyflwynwyd y Bil Amaethyddiaeth (y “Bil”) yn Nhŷr Cyffredin ar 12 Medi 2018. Gellir gweld y Bil yn:

[Bill documents - Agriculture Bill 2017-19 – UK Parliament](#)

Amcan(ion) Polisi

3. Yr Amcanion polisi a nodir gan Lywodraeth y DU yw darparu system newydd, ar gyfer Lloegr, o dalu “arian cyhoeddus am nwyddau cyhoeddus” i ffermwyr – sef yn bennaf eu gwaith i wella a gwarchod yr amgylchedd – a dirwyn i ben y Taliadau Uniongyrchol o dan reolau’r Polisi Amaethyddol Cyffredin (PAC).

Crynodeb o’r Bil

4. Noddir y Bil gan Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig.
5. Mae darpariaethau allweddol y Bil yn darparu’r fframwaith cyfreithiol i’r Deyrnas Unedig (DU) ymadael â’r Polisi Amaethyddiaeth Cyffredin (PAC) a sefydlu system newydd, yn Lloegr, yn seiliedig ar arian cyhoeddus am nwyddau cyhoeddus ar gyfer y genhedlaeth nesaf o ffermwyr a rheolwyr tir.
6. Yn ogystal, ar gais Llywodraeth Cymru, mae’r Bil yn darparu pwerau ar gyfer Gweinidogion Cymru.

Darpariaethau yn y Bil y mae angen cydsyniad ar eu cyfer

7. Mae cymal 26 yn rhoi pwerau i’r Ysgrifennydd Gwladol wneud Rheoliadau ynghylch sicrhau bod y Deyrnas Unedig yn cydymffurfio â’i rhwymedigaethau o dan Gytundeb Sefydliad Masnach y Byd ar Amaethyddiaeth. Gall y Rheoliadau hyn gynnwys darpariaeth ynghylch dosbarthiad cymorth domestig at ddibenion y Cytundeb ar Amaethyddiaeth; darpariaeth ynghylch lefelau’r cymorth domestig; a darpariaeth sy’n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau datganoledig

ddarparu gwybodaeth i'r Ysgrifennydd Gwladol. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod angen cydsyniad ar gyfer darpariaethau cymal 26 oherwydd eu bod yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru gan eu bod yn ymwneud ag amaethyddiaeth ac ufuddhau i rwymedigaethau rhyngwladol a gweithredu'r rhwymedigaethau hynny, sef y Cytundeb ar Amaethyddiaeth.

8. Mae cymal 27 yn cyflwyno Atodlen 3 o'r Bil sy'n gwneud darpariaeth o ran Cymru. Mae Atodlen 3 o'r Bil yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru sy'n debyg, yn fras, i'r pwerau hynny a roddir i'r Ysgrifennydd Gwladol yn Rhannau 1-5 o'r Bil. Nid yw Atodlen 3 yn cynnwys pŵer i Weinidogion Cymru sy'n cyfateb i bwerau'r Ysgrifennydd Gwladol o dan gymal 21 (pŵer i atgynhyrchu addasiadau o dan adran 20 ar gyfer y sector gwin), ac nid yw ychwaith yn cynnwys darpariaeth ynghylch pwerau i addasu cynlluniau cymorth i sefydliadau cynhyrchwyr ffrwythau a llysiau yng Nghymru, oherwydd nid oes unrhyw sefydliadau o'r fath yng Nghymru. Fodd bynnag, mae Atodlen 3 yn cynnwys dibenion ychwanegol y caniateir i Weinidogion Cymru roi cymorth ariannol iddynt, a cheir nifer fach o wahaniaethau technegol i adlewyrchu'r taliadau ailddosbarthu a wneir o dan gynllun y taliad sylfaenol yng Nghymru.

Atodlen 3, Rhan 1: Pwerau newydd o ran cymorth ariannol.

Mae Rhan 1 yn caniatáu i Weinidogion Cymru ddarparu cymorth ariannol newydd i gynlluniau yn y dyfodol. Mae pwerau ychwanegol i Weinidogion Cymru yn eu galluogi i roi cymorth ariannol ar gyfer, neu mewn cysylltiad â, chynorthwyo busnesau neu gymunedau mewn ardaloedd gwledig a chefnogi pobl sy'n ymwneud â chynhyrchu, prosesu, marchnata neu ddosbarthu cynhyrchion sy'n deillio o weithgarwch amaethyddol, garddwriaethol neu goedwigaeth.

Atodlen 3, Rhan 2: Cymorth ariannol ar ôl ymadael â'r UE.

Mae Rhan 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch pwerau Gweinidogion Cymru, ar ôl ymadael â'r UE, i addasu cyfraith yr UE a ddargedwir sy'n ymwneud ag ariannu, rheoli a monitro taliadau i ffermwyr.

Mae Rhan 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfnod pontio amaethyddol i Gymru y gellir ei ymestyn drwy reoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru.

Atodlen 3, Rhan 3: Casglu a rhannu data

Mae Rhan 3 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru gasglu data o'r rheini o fewn y gadwyn gyflenwi bwyd amaeth, neu o'r rheini sydd â chysylltiad agos â'r gadwyn honno, a rhannu'r data hynny. Er enghraifft, bydd y data a gesglir ac a rennir o dan y darpariaethau hyn yn helpu ffermwyr a chynhyrchwyr i gynyddu cynhyrchiant, yn helpu cynhyrchwyr i reoli risgiau ac anwadalrwydd y farchnad a chynorthwyo o ran iechyd ac olrheinadwyedd anifeiliaid a phlanhigion.

Atodlen 3, Rhan 4: Ymyrryd yn y Marchnadoedd Amaethyddol

Mae Rhan 4 yn caniatáu i Weinidogion Cymru ddatgan cyfnod o amodau eithriadol yn y farchnad, ac, yn ystod y cyfnod y mae'r datganiad yn cael effaith, i roi cymorth ariannol, neu i gytuno i roi cymorth ariannol, i gefnogi cynhyrchwyr amaethyddol yng Nghymru y mae'r amodau eithriadol yn y farchnad a ddisgrifir yn y datganiad yn cael effaith andwyol ar eu hincymau, neu'n debygol o gael effaith o'r fath. Mae Rhan 4 hefyd yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud y defnydd hwnnw y maent yn ystyried yn briodol o unrhyw bwerau sydd ar gael o dan ddeddfwriaeth uniongyrchol yr UE a ddargedwir sy'n darparu ar gyfer gweithredu ymyrraeth gyhoeddus a chymorth i systemau storio preifat mewn ymateb i'r datganiad.

Atodlen 3, Rhan 5: Safonau marchnata a dosbarthu carcassau

Bydd Rhan 5 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud darpariaethau, drwy reoliadau, sy'n ymwneud â safonau marchnata ar gyfer cynhyrchion a farchnetir yng Nghymru a dosbarthu carcassau gan ladd-dai yng Nghymru. Bydd hyn yn cynnwys y gallu i ddiwygio neu ddirymu'r safonau marchnata cyfredol a'r rheolau dosbarthu carcassau cyfredol fel y'u nodir yn neddfwriaeth yr UE a ddargedwir ac mewn deddfwriaeth ddomestig, yn ogystal â'r hyblygrwydd i gyflwyno safonau a rheolau newydd a gaiff eu teilwra i fod yn addas ar gyfer y sectorau amaethyddol domestig.

Y Casgliadau ynghylch Cydsyniad Cymal 27 ac Atodlen 3

9. Mae angen cydsyniad ar gyfer yr holl ddarpariaethau yng nghymal 27 ac Atodlen 3 oherwydd eu bod yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac nid ydynt yn ymwneud â materion a gedwir yn ôl gan eu bod yn ymwneud ag amaethyddiaeth ac ufuddhau i rwymedigaethau rhyngwladol a gweithredu'r rhwymedigaethau hynny.

Darpariaethau Terfynol

10. Mae Rhan 9 o'r Bil yn darparu ar gyfer mathau penodol o ddarpariaethau atodol y gellid eu gwneud mewn rheoliadau a wneir o dan y Bil.
11. Mae cymal 29 (1), (3), (4), (5), (6)(b), (7)(b), (8) a (9) yn gymwys o ran Cymru ac yn nodi sut y gellir arfer y pwerau i wneud rheoliadau a roddir i Weinidogion Cymru o dan y Bil.
12. Mae cymal 30 yn gwneud darpariaeth ynghylch dehongli'r Bil.
13. Mae cymal 31 yn cyflwyno Atodlen 5 i'r Bil sy'n gwneud darpariaeth i ddiwygio Rheoliad (EU) Rhif 1308/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor dyddiedig 17 Rhagfyr 2013 sy'n sefydlu trefniadaeth gyffredin ar gyfer y marchnadoedd cynhyrchion amaethyddol.

14. Mae cymal 32 yn gwneud darpariaeth i roi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol, drwy reoliadau, i wneud diwygiadau (a fyddai'n ddarpariaethau canlyniadol, darpariaethau atodol, darpariaethau trosiannol, darpariaethau darfodol neu ddarpariaethau arbed mewn cysylltiad ag unrhyw un neu ragor o ddarpariaethau'r Bil) i ddeddfwriaeth sylfaenol, deddfwriaeth uniongyrchol yr UE a ddargedwir neu is-ddeddfwriaeth.
15. Mae cymal 34 yn gwneud darpariaeth ynghylch rhychwant cymalau yn y Bil, a rhychwant yr Atodlenni iddo, i gynnwys y cymalau a'r Atodlenni sy'n gymwys o ran Cymru.
16. Mae cymal 35 yn gwneud darpariaeth ynghylch cychwyn cymalau yn y Bil, a'r Atodlenni iddo, i gynnwys y cymalau a'r Atodlenni sy'n gymwys o ran Cymru.
17. Mae cymal 36 yn gwneud darpariaeth ynghylch enw byr y Bil, sef yr enw a ddefnyddir i gyfeirio ato mewn deddfwriaeth arall.
18. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod angen cydsyniad ar gyfer darpariaethau cymalau 29, 30, 31, 32, 34, 35 a 36 o'r Bil, ac Atodlen 5 iddo, gan eu bod yn ymwneud â Chymru, ac yn gymwys o ran Cymru, oherwydd eu bod yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru gan eu bod yn ymwneud ag amaethyddiaeth ac ufuddhau i rwymedigaethau rhyngwladol a gweithredu'r rhwymedigaethau hynny.

Pwerau i lunio is-ddeddfwriaeth

19. Yn Atodlen 3, rhoddir nifer o bwerau i wneud is-ddeddfwriaeth i Weinidogion Cymru. Nodir y pwerau hyn, ynghyd â'r gweithdrefnau deddfwriaethol perthnasol, yn yr Atodiad i'r Memorandwm hwn. Mae i 'gweithdrefn penderfyniad cadarnhaol' a 'gweithdrefn penderfyniad negyddol' yr un ystyr ag a roddir i 'affirmative resolution procedure' a 'negative resolution procedure' yng nghymalau 29(6)(b) a (7)(b) o'r Bil yn y drefn honno gan fod yr ymadroddion hynny yn gymwys i is-ddeddfwriaeth a wneir gan Weinidogion Cymru o dan y Bil.

Rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn ar gyfer Cymru yn y Bil Amaethyddiaeth

20. Bwriedir i'r pwerau sy'n cael eu cymryd ar gyfer Gweinidogion Cymru fod yn rhai trosiannol, hyd nes y gellir cyflwyno deddfwriaeth sylfaenol, i gynllunio system 'A Wnaed yng Nghymru' sy'n gweithio ar gyfer amaethyddiaeth Cymru, diwydiannau gwledig a'n cymunedau. Mae angen y pwerau hynny er mwyn galluogi Llywodraeth Cymru i barhau i wneud taliadau i reolwyr tir, cadwyni cyflenwi cysylltiedig, busnesau gwledig eraill a sefydliadau gwledig eraill yng Nghymru o dan y cynlluniau PAC Colofn 1 a Cholofn 2 cyfredol o 2020, er mwyn gwneud newidiadau i'r cynlluniau cyfredol a hwyluso'r cyfnod pontio. Ein bwriad yw cyflwyno Bil Amaethyddiaeth Cymru yn ystod y tymor hwn.

21. Mae'r Bil yn darparu sylfaen gyfreithiol i gefnogi ffermwyr yn y dyfodol, ar ôl Brexit, wrth inni ymadael â'r Polisi Amaethyddol Cyffredin. Mae'r darpariaethau a geisir ar gyfer Gweinidogion Cymru yn adlewyrchu'r cyfleoedd a nodwyd ar gyfer cefnogi amaethyddiaeth yn y dyfodol sy'n destun ymgynghoriad a nodir yn y Papur Gwyrdd 'Brexit a'n Tir - Diogelu dyfodol ffermio yng Nghymru'. Bydd yr ymgynghoriad yn dod i ben ar 30 Hydref. Bydd yr ymgynghoriad hwn a gwaith parhaus i ymgysylltu â rhanddeiliaid yn arwain at Bapur Gwyn gyda chynigion manwl penodol ar gyfer ymgynghori yn ystod y gwanwyn 2019. Bydd manylion y cynlluniau newydd i ddiwygio rheoli tir yn dibynnu ar ganlyniad penderfyniadau polisi a phenderfyniadau gweithredol na ellir eu cymryd tan ar ôl dadansoddi canlyniadau'r Papur Gwyrdd a'r Papur Gwyn.
22. Ceir cryn ansicrwydd ynghylch cydberthynas y DU â'r UE a gweddill y byd yn y dyfodol, a sut orau i gefnogi busnesau i gystadlu yn fyd-eang. Mae angen inni gyflwyno deddfwriaeth sylfaenol nawr er mwyn ein galluogi i ymateb yn gyflym unwaith y gwneir y penderfyniadau hynny. Mae'r Bil yn darparu pwerau galluogi i Weinidogion Cymru. Ni wneir unrhyw benderfyniadau o ran sut y defnyddir y pwerau hyn hyd nes y gwyddys beth fydd cydberthynas y DU â'r UE a gweddill y byd yn y dyfodol a hyd nes bod yr ymgynghoriad wedi dod i ben. Drwy gynnwys darpariaethau ym Mil Amaethyddiaeth y DU nawr, ni fydd Cymru yn cael ei chyfyngu wrth greu cynlluniau newydd a bydd yn gallu gweithredu yr hyn sydd orau i Gymru.
23. Er bod Llywodraeth Cymru ar y cyfan yn cefnogi'r Bil fel y mae wedi'i ddrafftio, mae dau fater sydd heb eu datrys yn foddhaol o hyd sy'n ymwneud â Chytundeb Sefydliad Masnach y Byd ar Amaethyddiaeth a'r Ardoll Cig Coch. Bydd gwaith pellach i ddatrys ein pryderon yn parhau yn ystod hyn y Bil drwy Senedd y DU, a chyflwynir Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol atodol ar yr adeg briodol pe bai angen.

Goblygiadau ariannol

24. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol i Lywodraeth Cymru a'r Cynulliad o ganlyniad i gymryd y pwerau yn y Bil hwn.

Casgliad

25. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod yn briodol ymdrin â'r darpariaethau hyn yn y Bil DU hwn gan ei fod yn gam pwysig ymlaen a fydd yn galluogi Llywodraeth Cymru i gefnogi ffermwyr yng Nghymru ar ôl Brexit. Bydd y pwerau hyn yn cael eu defnyddio hyd nes i Fil Amaethyddiaeth Cymru gael ei gyflwyno yn y Cynulliad Cenedlaethol.

Lesley Griffiths AC

**Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig
Hydref 2018**

Yr Atodiad

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL: Y BIL AMAETHYDDIAETH - DARPARIAETHAU SY'N CYNNWYS PWERAU I WEINIDOGION CYMRU WNEUD IS-DEDDFWRIAETH

Paragraff o Atodlen 3	Disgrifiad o'r Pŵer	Y weithdrefn ddeddfwriaethol
2(7)	Pŵer i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth drwy reoliadau ar gyfer ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru neu berson arall gyhoeddi gwybodaeth benodedig ynghylch cymorth ariannol a roddwyd o dan Baragraff 1 o Atodlen 3, neu i wneud darpariaeth mewn cysylltiad â hynny.	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
3(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth drwy reoliadau ar gyfer gwirio, gorfodi a monitro cydymffurfiaeth pan fo cymorth ariannol i'w roi, neu wedi ei roi, o dan Baragraff 1 o Atodlen 3, neu i wneud darpariaeth mewn cysylltiad â hynny	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
5(2)	Pwerau i Weinidogion Cymru ymestyn drwy reoliadau y cyfnod pontio amaethyddol i Gymru a nodir ym Mharagraff 5(1) o Atodlen 3	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
6(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru ddiwygio deddfwriaeth sy'n llywodraethu'r cynllun taliad sylfaenol	Y weithdrefn penderfyniad negyddol
7(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth drwy reoliadau ar gyfer, neu mewn cysylltiad â, y naill neu'r llall, neu'r ddau, o'r canlynol - dirwyn i ben taliadau uniongyrchol o dan y cynllun taliad sylfaenol o ran Cymru dros y cyfnod pontio amaethyddol cyfan i Gymru, neu ran o'r cyfnod hwnnw, neu derfynu taliadau uniongyrchol o dan y cynllun hwnnw o ran Chymru, ac yn hytrach gwneud taliadau datgysylltiedig o ran Cymru mewn cysylltiad â'r cyfnod pontio amaethyddol cyfan i Gymru, neu ran o'r cyfnod hwnnw.	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
9(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru addasu drwy reoliadau ddeddfwriaeth uniongyrchol yr UE a ddargedwir sy'n ymwneud ag ariannu, rheoli a monitro'r polisi amaethyddol cyffredin a'r is-ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â'r ddeddfwriaeth honno.	Y weithdrefn penderfyniad negyddol
10(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru addasu drwy reoliadau ddeddfwriaeth uniongyrchol y UE a	Y weithdrefn penderfyniad

	ddargedwir sy'n ymwneud â chymorth ar gyfer datblygu gwledig ac is-ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â'r ddeddfwriaeth honno	negyddol
11(2)	Pwerau i Weinidogion Cymru drwy reoliadau ei gwneud yn ofynnol i bersonau sy'n rhan o gadwyn gyflenwi bwyd amaeth, neu sydd â chysylltiad agos â chadwyn gyflenwi o'r fath, ddarparu gwybodaeth am faterion sy'n gysylltiedig ag unrhyw un neu ragor o weithgareddau'r person sy'n gysylltiedig â'r gadwyn gyflenwi, i'r graddau y cyflawnir y gweithgareddau hynny yng Nghymru.	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
15(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth drwy reoliadau ar gyfer gofodi gofyniad a osodir o dan baragraff 11(1) neu (2) o Atodlen 3 (cadwyni cyflenwi bwyd amaeth: gofyniad i ddarparu gwybodaeth)	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
18(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru addasu drwy reoliadau ddeddfwriaeth uniongyrchol yr UE a ddargedwir sy'n ymwneud ag ymyrryd yn y farchnad gyhoeddus neu gymorth ar gyfer storio preifat at ddibenion newid gweithrediad darpariaethau'r ddeddfwriaeth honno, i'r graddau y mae'n cael effaith o ran Cymru mewn cysylltiad ag amodau eithriadol yn y farchnad sy'n destun datganiad o dan baragraff 16 o Atodlen 3 (datganiad sy'n ymwneud ag amodau eithriadol yn y farchnad)	Y weithdrefn penderfyniad negyddol
18(2)	Pwerau i Weinidogion Cymru addasu drwy reoliadau ddeddfwriaeth uniongyrchol yr UE a ddargedwir sy'n ymwneud ag ymyrryd yn y farchnad gyhoeddus neu gymorth ar gyfer storio preifat at ddibenion penodedig	Y weithdrefn penderfyniad negyddol
19(1)	Pwerau i Weinidogion Cymru, mewn perthynas â chynhyrchion sy'n dod o fewn sector penodedig ac a farchnetir yng Nghymru, wneud darpariaethau drwy reoliadau ynghylch y safonau y mae'n rhaid i'r cynhyrchion hynny gydymffurfio â hwy	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
19(3)	Pwerau i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth ynghylch dosbarthu, adnabod a chyflwyno carcasau buchol, carcasau moch a charcasau defaid gan ladd-dai yng Nghymru	Y weithdrefn penderfyniad cadarnhaol
20(2)	Pwerau i Weinidogion Cymru ddiwygio drwy reoliadau y rhestr o sectorau amaethyddol ym mharagraff 20(1) o Atodlen 3 i ychwanegu neu ddileu sector, ac i nodi cynhyrchion sy'n dod o fewn pob sector, neu fel arall i roi manylion pellach am y sectorau	Y weithdrefn penderfyniad negyddol

Lesley Griffiths AC
Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a
Materion Gwledig

24 Medi 2018

Annwyl Lesley,

Bil Amaethyddiaeth y DU

Yng nghyfarfod y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol yr wythnos diwethaf, trafododd yr aelodau eich datganiad ysgrifenedig a gyhoeddwyd ar 12 Medi 2018 yn ymwneud â Chyflwyno Bil Amaethyddiaeth y DU. Trafododd yr Aelodau hefyd y datganiad ar y cyd gan Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd ym mis Medi 2018 yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am hynt y Fframwaith Amaethyddol.

Rydym wedi nodi y bydd Gweinidogion Cymru, drwy Fil y DU, yn cael pwerau dirprwyedig sylweddol mewn nifer o feysydd arwyddocaol. Mae'r meysydd hyn yn cynnwys pwerau ariannol newydd ar gyfer cynlluniau amaethyddol yn y dyfodol, gosod safonau marchnata, cynorthwyo cymunedau gwledig, ac addasu cyfraith yr UE a dargedwir yn ymwneud â Chynllun Taliad Sylfaenol y PAC.

Rydym hefyd wedi nodi y bydd Bil y DU yn rhoi pwerau eang i Weinidogion Cymru roi cymorth ariannol i'r diwydiant amaethyddol yng Nghymru heb orfod cyflwyno deddfwriaeth sylfaenol a allai fod yn destun gwaith craffu llawn gan y Cynulliad Cenedlaethol. Wrth dynnu sylw at y pwynt hwn, rydym yn cydnabod y bydd y Cynulliad yn cael cyfle, er mai cyfle cyfyngedig fydd hwn, i drafod Bil Amaethyddiaeth y DU fel rhan o'r broses cydsyniad deddfwriaethol.

Er y bydd nifer o'r pwerau hyn yn golygu y bydd is-ddeddfwriaeth a wneir gan Weinidogion Cymru o dan Fil Amaethyddiaeth y DU yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol yn y Cynulliad Cenedlaethol, rydym wedi nodi y bydd Bil y DU, fel y'i drafftwyd, yn galluogi Gweinidogion Cymru i gyflwyno is-ddeddfwriaeth gan ddefnyddio'r weithdrefn negyddol mewn nifer o feysydd

allweddol. Mae'r rhain yn cynnwys addasu deddfwriaeth sy'n llywodraethu cynllun y taliad sylfaenol, a newid Rheoliad yr UE ar ariannu, rheoli a monitro'r polisi amaethyddol cyffredin. Yn y cyswllt hwn, byddem yn ddiolchgar pe baech yn esbonio'ch rhesymau dros ofyn i Lywodraeth y DU gynnwys pwerau o'r fath yn y Bil.

Nodwyd ymhellach nad ydych yn bwriadu cyflwyno rheoliadau (os daw Bil yr UE i rym) nes y bydd proses datblygu polisi Llywodraeth Cymru wedi dod i ben. Yn eich datganiad, rydych wedi ailadrodd yr ymrwymiad yn "Brexit a'n tir" i gyflwyno papur gwyn yn nhymor y gwanwyn 2019. Fel y Pwyllgor sy'n gyfrifol am graffu ar ddeddfwriaeth ddirprwyedig yn y Cynulliad Cenedlaethol, byddwn yn ddiolchgar pe baech yn rhoi gwybod i ni am yr amserlenni ar gyfer cyflwyno'r rheoliadau hyn.

Mae eich datganiad ysgrifenedig chi a'r datganiad ar y cyd yn datgan bod Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU o'r farn y bydd y rhan fwyaf o'r fframwaith amaethyddol yn y dyfodol yn cael ei reoli drwy waith anneddfwriaethol, rhynglywodraethol. Byddem yn ddiolchgar pe gallech ymhelaethu ac esbonio pam, a rhoi manylion yr ychydig feysydd hynny y credwch y bydd angen eu seilio ar ddeddfwriaeth.

Fe wyddoch, o bosibl, fod y Pwyllgor hwn wrthi'n cwblhau cytundeb ysgrifenedig â Llywodraeth Cymru (dan arweiniad Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid) a fydd yn cynrychioli'r safbwynt y mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru a Llywodraeth Cymru wedi cytuno arno o ran y wybodaeth y bydd Llywodraeth Cymru yn ei rhoi i'r Cynulliad Cenedlaethol mewn perthynas â'i chyfranogiad mewn cyfarfodydd, concordatiau, cytundebau a memorandwm dealltwriaeth rhynglywodraethol. Felly, byddem hefyd yn ddiolchgar pe baech yn rhoi gwybod inni am unrhyw gytundebau rhynglywodraethol sy'n cael eu trafod ar hyn o bryd mewn perthynas ag amaethyddiaeth.

Yn olaf, rydym yn nodi eich bod yn parhau i weithio gyda Llywodraeth y DU i ddatrys rhai materion sy'n parhau i beri pryder (sef darpariaethau sy'n ymwneud â Chytundeb Sefydliad Masnach y Byd (WTO) ar Amaethyddiaeth a'r Ardoll Cig Coch) cyn cyflwyno cyngor i'r Cynulliad ar gydsyniad deddfwriaethol. Edrychwn ymlaen at drafod unrhyw Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer y Bil DU hwn pan gaiff Memorandwm o'r fath ei osod gerbron y Cynulliad.

Mae Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig wedi cael copi o'r llythyr hwn.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Mick Antoniw". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath the name.

Mick Antoniw

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg.
We welcome correspondence in Welsh or English

Mick Antoniw
Cadeirydd y Pwyllgor
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

11 Hydref 2018

Annwyl Mick

Bil Amaethyddiaeth

Diolch i chi am eich llythyr dyddiedig 24 Gorffennaf. Rwy'n croesawu'r cyfle i egluro'r darpariaethau ymhellach.

Fel y gwelwch, natur atodlen Cymru yw cyflwyno cyfres o bwerau dirprwyedig i Weinidogion Cymru. Mae'r pŵerau'n weddol debyg i rai Llywodraeth y DU ar gyfer Lloegr. Mae'r darpariaethau sydd ar gael yn adlewyrchu ansicrwydd Brexit a'r ffaith bod polisiâu Cymru yn parhau i fod yn destun ymgynghoriad. Rwy'n credu ei fod yn ddoeth i dderbyn y pwerau ond rwy'n gwybod nad oes penderfyniadau polisi wedi'u gwneud.

Fel yr ydych yn nodi, fy mwriad o hyd yw cyflwyno Bil Amaethyddiaeth (Cymru) i'r Cynulliad unwaith y bydd Llywodraeth Cymru wedi cwblhau'r ymgynghoriadau a'r asesiadau effaith angenrheidiol. Mae "Brexit a'n Tir" yn nodi'r ymgynghoriad cyntaf, lefel uchel ac rwy'n disgwyl rhagor o ddogfennau i ddilyn. Yr ymgynghoriad nesaf fydd Papur Gwyn yn ystod Gwanwyn 2019.

O ran awdurdod dirprwyedig, y dull cyffredinol sy'n cael ei ddefnyddio yn y Bil yw defnyddio'r weithdrefn gadarnhaol ar gyfer pwerau creu rheoliadau i sefydlu fframweithiau newydd (er enghraifft, cymorth ariannol a fframweithiau casglu gwybodaeth) a'r weithdrefn negyddol ar gyfer materion technegol sy'n gysylltiedig yn bennaf â gweinyddu taliadau o dan y ddeddfwriaeth bresennol. Rwy'n disgwyl i'r gwahaniaeth hwn gael ei drafod yn Senedd y DU yn ystod taith y Bil drwy'r Senedd, yn benodol y Pwerau Dirprwyedig a'r Pwyllgor Diwygio Rheoleiddio.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Rwyf wedi ymrwymo i sicrhau bod gan y Cynulliad y cyfleoedd priodol i graffu ar y darpariaethau hyn drwy'r broses Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol ac rwyf wedi darparu memorandwm. Mae hyn yn cynnwys cyfeirio at y ddau fater sy'n weddill: Sefydliad Masnach y Byd a darpariaethau y Lefi Cig Coch. Byddaf yn hysbysu'r Cynulliad a'r Pwyllgor wrth i drafodaethau ddatblygu gyda Llywodraeth y DU ar y ddau fater hwn.

Byddaf hefyd yn rhoi'r newyddion diweddaraf i'r Cynulliad ar fy nhrafodaethau rhwng y gweinidogion ar fframweithiau ar draws y DU. Ochr yn ochr â chyhoeddi y Bil Amaethyddiaeth, cyhoeddais ddatganiad ar y cyd gyda'r Ysgrifennydd Gwladol ar y materion hyn sydd ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru ar

<https://gov.wales/about/cabinet/cabinetstatements/2018/introukagribill/?skip=1&lang=cy>

Cofion

A handwritten signature in black ink that reads "Lesley". The signature is written in a cursive, flowing style with a long, sweeping underline that curves back under the 'y'.

Lesley Griffiths AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig
Cabinet Secretary for Energy, Planning and Rural Affairs

HOUSE OF LORDS

Delegated Powers and Regulatory Reform
Committee

34th Report of Session 2017–19

Agriculture Bill

Ordered to be printed 17 October 2018 and published 17 October 2018

Published by the Authority of the House of Lords

The Delegated Powers and Regulatory Reform Committee

The Committee is appointed by the House of Lords each session and has the following terms of reference:

- (i) To report whether the provisions of any bill inappropriately delegate legislative power, or whether they subject the exercise of legislative power to an inappropriate degree of parliamentary scrutiny;
- (ii) To report on documents and draft orders laid before Parliament under or by virtue of:
  - (a) sections 14 and 18 of the Legislative and Regulatory Reform Act 2006,
  - (b) section 7(2) or section 19 of the Localism Act 2011, or
  - (c) section 5E(2) of the Fire and Rescue Services Act 2004;

and to perform, in respect of such draft orders, and in respect of subordinate provisions orders made or proposed to be made under the Regulatory Reform Act 2001, the functions performed in respect of other instruments and draft instruments by the Joint Committee on Statutory Instruments; and

- (iii) To report on documents and draft orders laid before Parliament under or by virtue of:
  - (a) section 85 of the Northern Ireland Act 1998,
  - (b) section 17 of the Local Government Act 1999,
  - (c) section 9 of the Local Government Act 2000,
  - (d) section 98 of the Local Government Act 2003, or
  - (e) section 102 of the Local Transport Act 2008.

Membership

The members of the Delegated Powers and Regulatory Reform Committee who agreed this report are:

[Baroness Andrews](#)

[Lord Blencathra](#) (Chairman)

[Lord Flight](#)

[Lord Jones](#)

[Lord Lisvane](#)

[Lord Moynihan](#)

[Lord Rowlands](#)

[Lord Thomas of Gresford](#)

[Lord Thurlow](#)

[Lord Tyler](#)

Registered Interests

Committee Members' registered interests may be examined in the online Register of Lords' Interests at www.publications.parliament.uk/pa/ld/ldreg.htm. The Register may also be inspected in the Parliamentary Archives.

Publications

The Committee's reports are published by Order of the House in hard copy and on the internet at www.parliament.uk/hldprrcpublications.

General Information

General information about the House of Lords and its Committees, including guidance to witnesses, details of current inquiries and forthcoming meetings is on the internet at <http://www.parliament.uk/business/lords/>.

Contacts for the Delegated Powers and Regulatory Reform Committee

Any query about the Committee or its work should be directed to the Clerk of Delegated Legislation, Legislation Office, House of Lords, London, SW1A 0PW. The telephone number is 020 7219 3103 and the fax number is 020 7219 2571. The Committee's email address is hlddelegatedpowers@parliament.uk.

Historical Note

In February 1992, the Select Committee on the Committee work of the House, under the chairmanship of Earl Jellicoe, noted that "in recent years there has been considerable disquiet over the problem of wide and sometimes ill-defined order-making powers which give Ministers unlimited discretion" (Session 1991–92, HL Paper 35-I, paragraph 133). The Committee recommended the establishment of a delegated powers scrutiny committee which would, it suggested, "be well suited to the revising function of the House". As a result, the Select Committee on the Scrutiny of Delegated Powers was appointed experimentally in the following session. It was established as a sessional committee from the beginning of Session 1994–95. The Committee also has responsibility for scrutinising legislative reform orders under the Legislative and Regulatory Reform Act 2006 and certain instruments made under other Acts specified in the Committee's terms of reference. Tudalen y pecyn 57

Thirty Fourth Report

AGRICULTURE BILL

---

1. The Agriculture Bill was introduced in the House of Commons on 12 September 2018 and had its Second Reading on Wednesday 10 October. The Bill provides a legal framework for the United Kingdom to leave the Common Agricultural Policy (CAP) and establish a new system for agricultural support in this country. It is a skeleton bill, the operation of which is essentially a matter for subordinate legislation.
2. Normally we report on a bill in sufficient time to allow Members of the House of Lords to consider it before the bill's committee stage in this House. Given the significance of this Bill as part of the suite of Brexit-related bills, we have reported in time for Members of the House of Commons to consider it at committee stage in their House. We adopted the same approach in relation to the European Union (Withdrawal) Act 2018, an approach that appeared to be welcomed by MPs. In due course, we propose to report on the Agriculture Bill in the form in which it comes to this House.

The Bill's overall approach to delegated powers

3. The Bill contains only 36 clauses and yet confers 26 powers on Ministers to make law. The comparatively large number of delegated powers in an otherwise small-to- medium-sized bill is ominous. The Government say that the Agriculture Bill is a “deliberate departure from the approach under the CAP of setting out detailed legislative rules”. The Bill will “provide the legal framework required to transition out of the EU, replace the CAP and deliver a range of reforms”. It will enable government to “move away from the rigid bureaucratic constraints of the current CAP legislation”.¹
4. **We are dismayed at the Government's approach to delegated powers in the Agriculture Bill.**
  - (a) The Agriculture Bill represents a major transfer of powers from the EU to Ministers of the Crown, bypassing Parliament and the devolved legislatures in Wales and Northern Ireland.²
  - (b) Parliament will not be able to debate the merits of the new agriculture regime because the Bill does not contain even an outline of the substantive law that will replace the CAP after the United Kingdom leaves the EU. Most debate will centre on delegated powers because most of the Bill is about delegated powers. At this stage it cannot even be said that the devil is in the detail, because the Bill contains so little detail.
  - (c) The Government encourage departments to engage in clear, concise, purposeful, informative and targeted consultations before making new

---

1 Department for Environment, Food and Rural Affairs, [Agriculture Bill Delegated Powers Memorandum](#), paras 6 and 7.

2 Schedules 3 and 4 to the Bill set out law-making powers conferred on Ministers in the governments of Wales and Northern Ireland that are broadly similar to many of the powers in the Bill that are exercisable by the Secretary of State in England.

law. Apart from the one consultation requirement in clause 24(5),³ consultation is merely optional so far as concerns the considerable amount of subordinate legislation to be made under the Agriculture Bill.

- (d) The central purpose of the Agriculture Bill is to provide a framework that confers on Ministers extensive powers to make law in more than two dozen classes of statutory instrument. Extensive powers are conferred on Ministers with correspondingly few duties. The words “The Secretary of State may” occur 36 times in the Bill. The words “The Secretary of State must” occur three times.
- (e) Significantly, powers are exercisable indefinitely and without sunset clauses.⁴ They include unlimited monetary penalties, the ability to create criminal offences punishable by up to two years’ imprisonment, and the conferral of enforcement functions on third parties. We are not convinced by the need for such extensive powers to be conferred on Ministers indefinitely.
- (f) It is one thing to move away from rigid and unnecessary bureaucratic constraints. But a bill that is so short on substantive legislative changes will require extensive bureaucratic regulation to fill in the gaps. Parliamentary scrutiny of the Bill is minimised because most of the Bill concerns a framework for future regulatory changes rather than substantive legislative changes that can be debated here and now.
- (g) In clauses 6, 9 and 11, the introduction of a test allowing Ministers to make changes to existing law that they consider will “simplify or improve” it introduces a wider test even than the heavily criticised “appropriate” test found in the European Union (Withdrawal) Act 2018. One person’s improvement is another person’s vandalism.⁵
- (h) It is regrettable that Defra has not supplied any indicative draft statutory instruments alongside the Bill. This would have enabled Parliament to see how some of the many powers in the Bill might in due course be exercised, without committing the Government at this stage.
- (i) The Government are committed to introducing other EU-exit bills, including a fisheries bill, an immigration bill and legislation to implement any withdrawal agreement. We would deplore such bills being skeleton bills in the fashion of the Agriculture Bill.
5. At paragraph 2 of the Explanatory Notes to the Agriculture Bill, the Government give an overview of the Bill in twelve points. All twelve points involve Ministers having the power to make law, including:
- Powers to set unlimited monetary penalties and to create criminal offences punishable by up to two years’ imprisonment
  - Powers to modify retained CAP regulations

---

3 Relating to new sector-specific provision in regulations made under clauses 22 and 23.

4 Clause 7 gives power for the Secretary of State to phase out direct payments during an “agricultural transition period” set, in clause 5(1), at seven years starting with 2021 and extendable. This power will make way for other financial assistance schemes under clause 1. It is a transitional provision, not a sunset clause.

5 See further para 14 below.

- Powers to intervene in exceptional market conditions
  - Powers to regulate marketing standards for agricultural products
  - Powers to control contractual dealings between producers and first purchasers
  - Powers for the Secretary of State to legislate for the UK to comply with the World Trade Organisation (WTO) Agreement on Agriculture.
6. 17 of the 26 delegated powers allow for regulations to be made by the affirmative procedure. This is a high proportion by the standards of most bills. However, the affirmative procedure offers nothing like the scrutiny given to a bill. A bill typically goes through several substantive stages in each House and can be amended. An affirmative statutory instrument is unamendable during its making and is debated once in each House. The fact that Defra proposes to make so many classes of affirmative instrument in the Agriculture Bill is an acknowledgment that the Bill covers matters of great importance to farmers, the food industry and consumers. The Bill provides an extensive framework for a wholly new agricultural regime. And yet the Bill is very short on matters of substance.
7. The Delegated Powers Memorandum says:
- “This memorandum includes examples of how the powers might be used. One of the reasons for taking delegated powers is that this Bill will be before Parliament before the terms of the UK’s withdrawal from the EU are known, and while full-scale design of future farming policy is under development in consultation with stakeholders and the sector. Any examples used in this paper are therefore illustrative of the way the powers could be used and do not represent confirmed plans at this stage.”⁶
8. We have made it clear that if a bill is wholly or mainly a skeleton bill, we will expect a full justification for the decision to adopt that structure of powers.⁷ Given the significant delegation of powers in this Bill, we did not find convincing the Government’s attempted justifications that consultation is ongoing and that there is not yet a withdrawal agreement. The Agriculture Bill could have contained more detail than it does. There could have been more statutory consultation as a pre-condition to making subordinate legislation. The subject-matter of clause 20 (marketing standards and carcass classification) is worth a bill on its own. As for the structure of the powers in the Bill being justifiable because it is being debated before the withdrawal agreement has been finalised, we disagree. The Government have committed to legislating to give effect to any withdrawal agreement. At that stage, any necessary changes to the Agriculture Bill can be made. The existence or otherwise of a withdrawal agreement is not an argument for giving Ministers so many law-making powers in a bill that offers so little substantive detail.

---

6 HMG has issued a policy statement and two press notices which give some information: ‘The future for food, farming and the environment’ (13 September 2018): <https://www.gov.uk/government/publications/the-future-for-food-farming-and-the-environment-policy-statement-2018> [accessed 17 October 2018]; ‘Landmark Agriculture Bill to deliver a Green Brexit’ (12 September 2018): <https://www.gov.uk/government/news/landmark-agriculture-bill-to-deliver-a-green-brexite> [accessed 17 October 2018] and ‘UK Government Agriculture Bill - Scotland myth-buster’ (13 September 2018): <https://www.gov.uk/government/news/uk-government-agriculture-bill-scotland-myth-buster> [accessed 17 October 2018].

7 See para 36 of our [Guidance for Departments](#) issued in 2014.

9. It is true that the extensive powers in this Bill largely replace directly applicable EU regulations. **But the practical effect of the Bill is that very considerable repatriated powers are momentarily returning to Parliament on exit day only to be immediately granted to Ministers of the Crown.**

Particular delegated powers

Clauses 3(2)(g), 20(4)(e) and 23(4)(d): monetary penalties

10. Clauses 3(2)(g), 20(4)(e) and 23(4)(d) confer power on the Secretary of State to make regulations about monetary penalties concerning the following:
- (a) checking, enforcing and monitoring in connection with the financial assistance provisions of the Bill (clause 3(2)(g));
  - (b) marketing standards relating to certain agricultural products (clause 20(4)(e));
  - (c) requirements on recognised organisations who benefit from certain competition law exemptions (clause 23(4)(d)).
11. These provisions relate to enforcement and allow the Secretary of State to make regulations “imposing monetary penalties”. By contrast, clause 16(4)(a), relating to the enforcement of information requirements, gives considerably more detail about the imposition of monetary penalties in regulations under that clause:
- “(a) provision for the imposition of monetary penalties for non-compliance with requirements, whether penalties—
- (i) of a specified amount, or
  - (ii) of an amount calculated in a specified manner, or
  - (iii) of an amount, not exceeding a specified maximum or a maximum calculated in a specified manner, decided by a specified person or a person of a specified description, or
  - (iv) by way of suspending, or withholding, payment of any amounts;
- (b) provision for recovery of amounts due in respect of monetary penalties, including provision for any of interest, set-off and security for payment;”.
12. **We recommend that the Minister be asked to explain why the extended treatment for monetary penalties found in clause 16 should not also apply to clauses 3(2)(g), 20(4)(e) and 23(4)(d).**

Clauses 6, 9 and 11(2): basic payment and financial support

13. Clause 6(1) allows the Secretary of State to make regulations amending or repealing legislation governing the basic payment scheme⁸ for or in connection with making changes the Secretary of State “considers will simplify or improve” the scheme so far as it operates in relation to England. Clauses 9 and 11 contain similar provisions allowing the Secretary of State to simplify or improve retained direct EU legislation relating to the financing,

---

⁸ As defined in clause 4(3).

management and monitoring of the CAP (clause 9) and support for rural development (clause 11).

14. During the passage of the European Union (Withdrawal) Act 2018, Ministers came under sustained criticism for taking powers to make law that they considered “appropriate” (rather than necessary) to correct deficiencies in retained EU law arising from the United Kingdom’s withdrawal from the EU. At least section 8(2) and (3) of that Act gives an exhaustive definition of what counts as a deficiency in retained EU law. By contrast, the “simplify or improve” test in clauses 6, 9 and 11 of the Agriculture Bill gives the Minister a much wider discretion than does the “appropriate” test in the European Union (Withdrawal) Act 2018. It allows Ministers to do what they like, providing they consider it a simplification or improvement. The Government acknowledge that the powers under clauses 6, 9 and 11 can significantly increase bureaucratic burdens providing they qualify as improvements or simplifications.⁹ Indeed, something could qualify as a simplification even if not amounting to an improvement, and *vice versa*.
15. In the context of clause 6, the Government’s expressed intention is only to make “technical changes” to the basic payment scheme. The negative procedure is justified on the ground that the amendments will “largely be minor or technical simplification measures”.¹⁰ But this restriction does not appear on the face of the Bill. The delegated powers in clauses 6, 9 and 11 allow for much more than minor or technical simplifications. The powers allow highly controversial and indubitably major “improvements”.
16. **We regard the “simplification or improvement” test in clauses 6, 9 and 11 as inappropriate. It is a highly subjective test. A clearer, more focused and proportionate test is required. If the delegated powers in clauses 6, 9 and 11 will largely be for “minor or technical” simplification measures, the Bill should say so.**

Clause 20: marketing standards

17. Clause 20 is a very significant clause, allowing the Secretary of State to make affirmative regulations concerning marketing standards in relation to a wide range of agricultural products, including milk, beef, veal, poultrymeat, eggs, fruit, vegetables, hops, wine, olive oil and live plants. We would ordinarily expect a clause of this exceptional range to be a bill in its own right.
18. Clause 20(2) states that the regulations “may cover matters such as” (implying that they may go beyond):
  - Grading into classes, weight, size, age and category
  - Presentation, labelling, packaging
  - Appearance, consistency, product characteristics, water content
  - Content, purity and identification of substances used in production
  - Types of farming and production method

---

⁹ Department for Environment, Food and Rural Affairs, [Agriculture Bill Delegated Powers Memorandum](#), paras 29 and 45.

¹⁰ *Ibid.*, paras 32 and 60.

- Frequency of collection, delivery, preservation, handling, temperature, storage and transport
  - Use and restrictions on use
  - The place of farming or origin
  - Conditions of disposal, holding, circulation and use of products not in conformity with the marketing standards.
19. The regulations allow Ministers to create a powerful enforcement regime against farmers, food processors and others, including:
- powers of entry, inspection, search and seizure;
  - unlimited monetary penalties;
  - criminal offences punishable by up to two years' imprisonment; and
  - the conferral of enforcement functions on third parties.¹¹
20. The current EU legislation relating to marketing standards will become retained EU law under the European Union (Withdrawal) Act 2018. Changes to such law made by regulations under section 8 of that Act are limited by the need to show that changes are appropriate to correct deficiencies in that law arising from the UK's withdrawal from the EU and by the provision that no regulations may be made under section 8 more than two years after exit day. By contrast, regulations made under clause 20 of the Agriculture Bill are subject to no such restrictions.
21. The Government have not given much indication as to how they propose to use their extensive powers under clause 20. Paragraphs 112 and 116 of the Delegated Powers Memorandum state the Government's intention not to impose an "excessive burden" on farmers or other members of the food supply chain. Paragraph 116 states that the regulations will amend overly bureaucratic EU rules. However, the Bill neither prevents excessive burdens being imposed nor requires the removal of overly bureaucratic rules.
22. **Clause 20 contains an inappropriately wide delegation of power to Ministers. The Bill should contain more detail on the relevant principles, policies and criteria underlying marketing standards in the various agricultural sectors.**¹²
- Clause 25(3)(b): fair dealing obligations of first purchasers of agricultural products*
23. Clause 25 addresses the relatively weak economic position of some primary producers compared with food processors and others in agri-food supply chains. The Secretary of State has power to make regulations imposing contractual obligations on first purchasers of agricultural products from producers.
24. Clause 25(3) allows three types of obligation to be imposed under regulations:
- (a) The obligation to contract in writing.

---

11 For example, clauses 20(4) and 29(5).

12 The Government may add further sectors by a Henry VIII power: Schedule 1, Part 3, para 1.

- (b) The obligation to include, or not to include, contractual terms dealing with matters specified in regulations.
  - (c) Where such terms are included: (i) obligations relating to the provision that must be made by those terms and (ii) obligations to comply with specified principles and practices as to the provision that should be made by those terms.
25. Regulations under clause 25(3)(c) must adopt the affirmative procedure; other regulations need only adopt the negative procedure.¹³ The Government justify the affirmative procedure because intrusion into the commercial relationship between third parties warrants a higher degree of parliamentary scrutiny. However, for regulations to require the parties *not to include* certain specified contractual terms is also an intrusion into the commercial relationship between third parties. **We recommend that regulations under clause 25(3)(b) should be subject to the affirmative procedure.**

Schedule 1, Part 3, paragraph 1(1)(a)

26. Part 1 of Schedule 1 lists the agricultural sectors for which marketing standards may be set (clause 20). Part 2 of Schedule 1 lists the agricultural sectors in which producers are eligible for producer organisation recognition (clauses 22–24) and the agricultural sectors in relation to which the Secretary of State may make regulations promoting fair contractual dealing by first purchasers (clause 25). Paragraph 1(1)(a) of Part 3 contains a Henry VIII power allowing the Secretary of State to add or remove an agricultural sector to or from Part 1 or 2 of Schedule 1. The power is subject only to the negative procedure.
27. We normally expect Henry VIII clauses to be subject to the affirmative procedure in the absence of compelling reasons to the contrary. Here the effect of adding new agricultural sectors to Schedule 1 is to impose significant new burdens on industry. It is not necessarily correct to say, as the Delegated Powers Memorandum does, that the power will be “exclusively of a technical nature”.¹⁴ **We recommend that regulations under paragraph 1(1)(a) of Part 3 of Schedule 1 should be subject to the affirmative procedure.**

---

¹³ Clause 25(8) and (9).

¹⁴ Para 207.

APPENDIX 1: MEMBERS AND DECLARATIONS OF INTERESTS

Committee Members' registered interests may be examined in the online Register of Lords' Interests at <http://www.parliament.uk/mps-lords-and-offices/standards-and-interests/register-of-lords-interests/>. The Register may also be inspected in the Parliamentary Archives.

For the business taken at the meeting on 17 October 2018, Members declared the following interests:

Baroness Andrews

Vice President, National Parks Association

Lord Lisvane

Countryside Alliance

Lord Tyler

Ambassador, The National Forest, UK

Attendance

The meeting on the 17 October 2018 was attended by Baroness Andrews, Lord Blencathra, Lord Jones, Lord Lisvane, Lord Moynihan, Lord Rowlands, Lord Thomas of Gresford and Lord Tyler.

The Chairman recused himself from the deliberation and took no part in it because of his role as Deputy Chairman of Natural England.

Eitem 8

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon